

STRATEGIA DE INOVARE REGIONALĂ
A REGIUNII SUD MUNTENIA
2008-2013

STRATEGIA DE INOVARE REGIONALĂ A REGIUNII SUD MUNTENIA 2008-2013

Acest document a fost elaborat și tipărit în cadrul proiectului RIS – „Inovează Sud Muntenia”, finanțat de către Comisia Europeană prin intermediul Programului Cadru 6 pentru Cercetare, Dezvoltare Tehnologică și Demonstrații.

PARTENERII PROIECTULUI

Regiunea UMBRIA, ITALIA
reprezentată de META Group s.r.l.

Regiunea NORD VEST, MAREA BRITANIE
reprezentată de Agenția de Dezvoltare Regională Nord Vest

CONȚINUT

Capitolul 1 – Procesul de elaborare a Strategiei de Inovare Regională	4
Capitolul 2 – Profilul regiunii Sud Muntenia	7
Capitolul 3 – Analize regionale.....	10
3.1. Contextul economic regional	10
3.2. Analiza nevoilor IMM-urilor regionale	13
3.3. Analiza Sistemului Regional de Sprijin al Inovării.....	20
3.4. Analiza tendințelor de dezvoltare economică națională și regională	23
3.5. Analiza SWOT a regiunii.....	26
Capitolul 4 – Strategia de Inovare Regională.....	28
4.1. Viziune	28
4.2. Misiune.....	28
4.3. Structura Strategiei de Inovare Regională.....	28
4.3.1. Creșterea atractivității regionale.....	30
4.3.2. Sprijinirea competitivității sistemului economic regional.....	32
4.3.3. Promovarea și dezvoltarea antreprenoriatului autohton	38
Capitolul 5. Implementare și monitorizare.....	42
5.1. Indicatori de monitorizare.....	43
5.2. Evaluarea Strategiei de Inovare Regionala 2008-2013.....	50

Capitolul 1.

Procesul de elaborare a Strategiei de Inovare Regională

Strategia de Inovare Regională a regiunii Sud Muntenia a fost elaborată în cadrul proiectului „Inovează Sud Muntenia”, finanțat de Comisia Europeană prin intermediul Programului Cadru 6. Strategia a fost construită pe baza unei abordări eficiente a parteneriatului, prin implicarea tuturor actorilor regionali relevanți (autorități publice locale, întreprinderi mici și mijlocii, organizații de sprijin ale afacerilor, mediul academic și institutele de cercetare, organizațiile non-guvernamentale și mass-media locală). Construirea consensului referitor la dezvoltarea și implementarea Strategiei de Inovare Regională printre actorii cheie regionali a reprezentat unul din principalele obiective ale proiectului InnSoM. Implementarea cu succes a strategiei va depinde în mare măsură de cooperarea tuturor actorilor regionali din sectorul public și privat și de bunăvoința lor de a investi timp și bani pentru dezvoltarea și implementarea Strategiei de Inovare.

Implementarea proiectului a început în data de 1 iunie 2005 și a durat timp de 37 de luni.

ETAPA 0 - CONSTRUIREA CONSENSULUI

A fost utilizată pentru stabilirea structurii organizaționale a proiectului, pentru construirea consensului regional, pentru agrearea și pentru armonizarea programului de lucru pentru etapele 1 și 2. Obiectivul final al proiectului, crearea și implementarea unui plan de acțiune, necesită implicarea a cât mai mulți actori regionali posibili ce au legătură cu problemele privind inovarea încă de la începutul proiectului și are drept scop păstrarea unui dialog regional deschis pe durata etapei de implementare.

ETAPA 1 - ANALIZELE

Punctul de pornire al unei strategii bine fundamentate și realiste îl reprezintă analiza caracteristicilor relevante interne și externe, înțelegerea punctelor forte și slabe ale regiunii și prezentarea tendințelor de dezvoltare. Așadar, această etapă a fost consacrată colectării și evaluării informațiilor, elaborării analizei tendințelor de dezvoltare regionale și naționale, analizei nevoilor companiilor din regiune, analizei sistemului regional de furnizare a sprijinului pentru inovare și tehnologie. În această etapă a fost elaborată și analiza SWOT a regiunii, dar munca a fost concentrată, de asemenea, pe dezvoltarea inițială a cadrului strategic și a planului de acțiune.

ETAPA 2 – IMPLEMENTARE

Pe baza rezultatelor analizelor regionale, un cadru strategic și acțiuni concrete au fost schițate în vederea îmbunătățirii situației în domeniul inovării regionale și asigurării unui nivel ridicat de absorbție a fondurilor europene. Această strategie urmărește să ofere un răspuns referitor la modalitatea de a acoperi nevoile identificate ale întreprinderilor regionale printr-o mai bună utilizare a sistemului regional existent de sprijin al inovării.

Proiectul „Inovează Sud Muntenia” a fost implementat în cooperare cu doi parteneri străini, care, în trecut, au fost implicați în proiectarea și implementarea strategiilor de inovare regională în regiunile lor. Aceștia sunt:

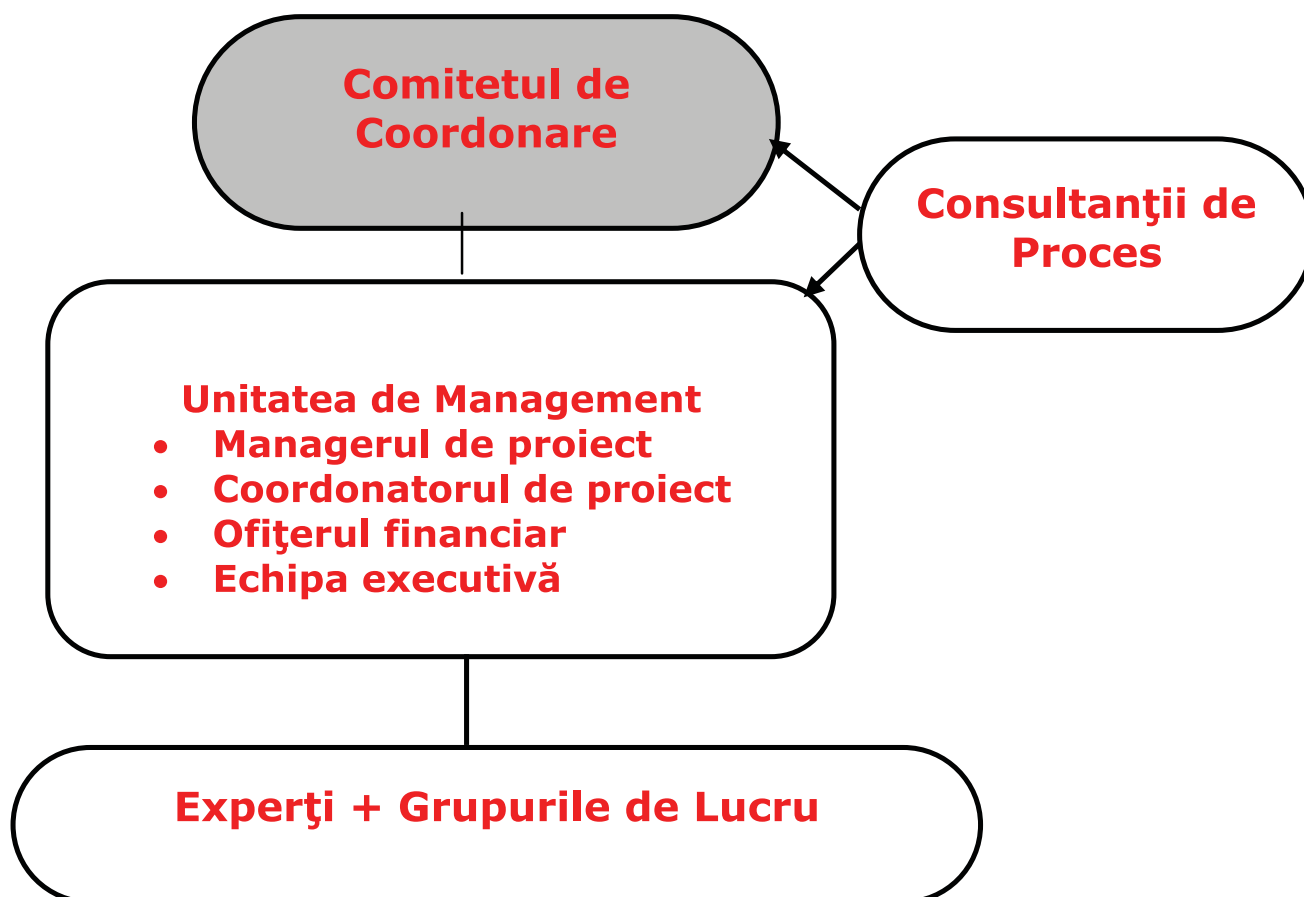
- META Group s.r.l. – reprezentând regiunea Umbria, Italia
- Agenția de Dezvoltare Regională Nord Vest – reprezentând regiunea Nord Vest, Marea Britanie.

Rolul lor a constat în transfer de know-how, sursa de sprijin metodologic, idei noi și schimb de bune practici, toate acestea contribuind și îmbogățind procesul de implementare al proiectului.

Structura de management a proiectului

Structura de management a proiectului, prezentată schematic în Diagrama 1, a fost proiectată pentru a se asigura că pregătirea Strategiei de Inovare Regională se desfășoară conform unei abordări ferme de lucru în parteneriat, care ajută la construirea consensului regional. Aceasta este formată din Comitetul de Coordonare, Consultanții de Proces, Unitatea de Management, Experți și Grupurile de Lucru.

Diagrama 1 – Structura de management de proiect

Rolul principal al **Comitetului de Coordonare** a fost acela de a coordona și de a ghida în mod strategic proiectul, asigurând în același timp un sprijin politic, economic și instituțional al inițiativei InnSoM. Dintre principalele sarcini, merită menționată co-responsabilitatea față de regiune în ceea ce privește rezultatele proiectului. Sarcinile cheie ale Comitetului de Coordonare au avut legătură cu furnizarea unui forum de discuții și comunicare în vederea construirii consensului asupra modalității în care inovarea ar trebui integrată în documentele de planificare regională. Membrii săi au conferit credibilitate proiectului, au oferit echipei proiectului autoritatea necesară pentru a-și desfășura activitatea și ajutor în crearea legăturilor dintre proiectul InnSoM și mediul mult mai larg al inovării.

Unitatea de Management

Unitatea de Management a coordonat operativ procesul de elaborare a Strategiei de Inovare Regională prin organizarea și animarea procesului de construire a consensului, supervizând culegerea de date și studii, promovând importanța inovării pentru dezvoltarea economică a regiunii, dezvoltând acțiuni de cooperare inter-regionale și internaționale.

A coordonat, de asemenea, implementarea proiectului InnSoM, asigurând comunicarea cu Comitetul de Coordonare, partenerii străini și cu Comisia Europeană.

Consultanții de Proces

Structura Consultanților de Proces este formată din consultanții desemnați din partea celor doi parteneri străini. Rolul acestora a fost crucial pentru succesul proiectului – ei au fost văzuți ca o sursă valoroasă pentru sprijin metodologic, în special pentru realizarea analizelor regionale și a Planului de Acțiune. Aceștia au adus o perspectivă globală în procesul de elaborare a strategiei și o experiență solidă în ceea ce privește varietatea inițiativelor de dezvoltare regională.

Experți – naționali și regionali

Unitatea de Management a primit sprijin în legătură cu anumite probleme din partea anumitor experți regionali și naționali.

Principalele sarcini ale experților regionali au fost:

- Colectarea, analiza și evaluarea studiilor existente despre dezvoltarea economică a regiunii;
- Evaluarea nevoilor în domeniul inovării ale firmelor regionale, în special IMM-uri;
- Evaluarea inovării regionale, incluzând organizațiile intermediare și de sprijin;
- Analiza SWOT, incluzând evaluarea economiei regionale, cu o referință specială a potențialului inovativ autohton, precum și a posibilităților regionale de inovare;
- Crearea unei baze de date a firmelor locale/IMM-uri;
- Compararea rezultatelor analizelor referitoare la cererea și oferta în domeniul inovării;
- Documentația Grupurilor de Lucru;
- Analiza ofertei regionale a serviciilor de sprijin a inovării.

Grupurile de Lucru

Aceste grupuri au inclus actorii cheie regionali cu cunoștințe aprofundate despre anumite subiecte, relevanți pentru a participa la elaborarea Strategiei de Inovare Regională. În acest sens, aceștia au reprezentat un capital important în vederea asigurării unei abordări regionale de jos în sus, care acordă o atenție deosebită identificării nevoilor regionale. Aceste grupuri de lucru au fost stabilite în timpul desfășurării proiectului și fiecare dintre ele a inclus aproximativ 15 membri (provenind din cadrul IMM-urilor, sectorului public, universităților, institutelor de cercetare, camerelor de comerț, etc.). Sub coordonarea Unității de Management și bazându-se pe deciziile Comitetului de Coordonare, acestea au desfășurat activități de bază, specifice proiectului referitoare la anumite elemente ale strategiei, cum ar fi: nevoile antreprenoriale și ale inovării ale întreprinderilor din regiune, consolidarea legăturilor dintre cercetare și IMM-uri, serviciile de transfer tehnologic, colaborarea interregională cu partenerii din regiune.

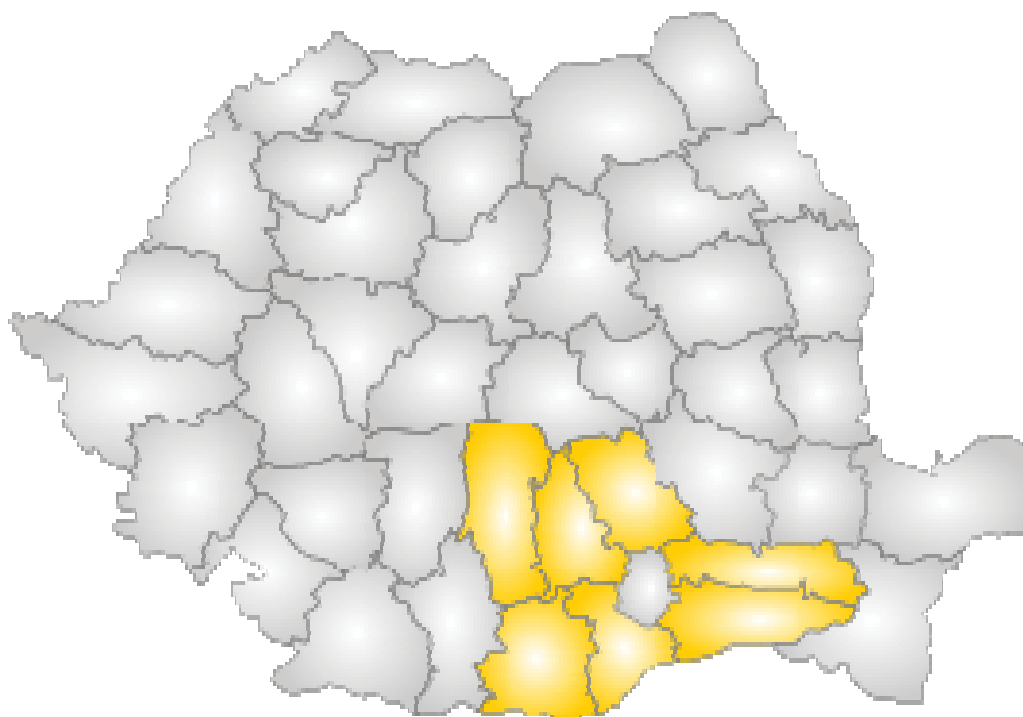
Capitolul 2.

Profilul regiunii Sud Muntenia

2.1 Localizarea geografică și resursele naturale

Regiunea Sud Muntenia este a treia regiune ca mărime din România (având 34.453 km²) și este localizată în partea de sud a țării, înconjurând regiunea București-Ilfov. În partea de sud a regiunii, fluviul Dunărea reprezintă o graniță naturală cu Bulgaria, oferind posibilitatea de a avea comunicații cu cele 8 țări riverane, iar prin intermediul canalului Dunăre-Marea Neagră de a avea ieșire la Marea Neagră și deci acces la Portul Constanța - principala poartă maritimă a țării.

Nefiind o structură administrativă, Regiunea Sud Muntenia este formată din 7 județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Ialomița, Giurgiu, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 orașe și 517 comune cu 2018 sate.

Variatatea formelor de relief și complexitatea geologică a acestora fac astfel încât resursele naturale ale regiunii să fie destul de diversificate. Zona montană și de deal localizate în partea de nord a regiunii concentrează resurse naturale ale subsolului (petrol, gaze naturale, cărbune - în special cărbune brun și lignit, minereuri radioactive și metalifere, sare, marne calcaroase, sulf, acumulări de gips și izvoare minerale) importante pentru industria energetică, chimică și a materialelor de construcții. Alături de aceste resurse, se găsesc și alte resurse naturale, de o importanță deosebită și cu influențe directe în dezvoltarea anumitor sectoare economice. Astfel, suprafața agricolă concentrată preponderent în județele din sud deține 71,1% din aria totală a regiunii, din care 80,6% reprezintă teren arabil.

1.2. Populația și migrația

Populația regiunii număra 3.329.762 de locuitori la 1 iulie 2005 (15,4% din populația țării) cu o densitate de 96,6 locuitori/km². Structura demografică a regiunii din punctul de vedere al categoriilor de vârstă relevă prezența unui proces lent, dar stabil, de îmbătrânire a populației, datorat în principal scăderii natalității, dar și soldului migratoriu negativ. Analizată pe zone, se poate observa o pondere ridicată a populației din spațiul rural (58,3%), față de populația urbană (41,7%). Diminuarea populației din mediul urban pe ansamblu are drept cauze principale scăderea sporului natural și migrația dinspre mediul urban către cel rural. De asemenea, există și un fenomen de migrație către zonele rurale ce afectează toate regiunile țării, fiind specific în special populației de peste 40 de ani. Este cazul persoanelor, care în urma restructurării companiilor de stat nu au reușit să se reprofileze, fiind astfel forțate să se întoarcă în zonele rurale unde desfășoară activități agricole de subsistență.

1.3. Educația

Structura educațională din Regiunea Sud Muntenia poate asigura o școlarizare la toate nivelurile și a constat în anul școlar 2005/2006, în 1901 unități cu personalitate juridică, din care un număr de 604 grădinițe, 1092 de școli primare și gimnaziale, 178 de licee, 10 școli profesionale și de ucenici, 13 școli postliceale și de maiștri și 4 instituții de învățământ superior: Universitatea de Petrol și Gaz din Ploiești, Universitatea Valahia din Târgoviște, Universitatea de Stat din Pitești și Universitatea Constantin Brâncoveanu din Pitești. La începutul anului școlar 2005/2006, 508,3 mii copii, elevi și studenți frecventau o formă de învățământ organizată.

Un avantaj major pentru regiune cu privire la formarea superioară educațională și dezvoltarea sa viitoare îl constituie proximitatea celui mai mare centru universitar și de cercetare din România - București, localizat la mai puțin de 90 de km față de fiecare oraș reședință de județ al regiunii.

1.4. Forța de muncă

La sfârșitul anului 2005, populația activă civilă era de 1 282 000 persoane, reprezentând 14,4% din populația activă civilă a României și manifestând o tendință de declin. Distribuția forței de muncă este caracterizată, în perioada 2000-2005, de o creștere a forței de muncă în sectorul serviciilor, în timp ce procentul populației ocupate în agricultură a scăzut. Rata șomajului din regiune calculată în funcție de populația activă a scăzut de la 10,4% în 2000 la 7,3% în 2005.

1.5. Potențialul turistic

Regiunea Sud Muntenia dispune de un potențial turistic considerabil, localizat cu precădere în partea de nord, pentru dezvoltarea turismului și a activităților de recreare datorită condițiilor naturale favorabile și a tradițiilor culturale și istorice existente.

Principalele puncte de atracție turistică pentru practicarea sporturilor de iarnă și a turismului de week-end sunt localizate în partea de nord - stațiunile montane de pe Valea Prahovei-Masivul Bucegi, ce acoperă necesitățile de cazare și au o infrastructură adecvată.

Comparativ cu zona de nord, zona de sud a regiunii și în special zona riverană fluviului Dunărea deține un potențial turistic neexploatat suficient până în prezent, dar care în timp poate deveni prin investiții susținute o alternativă la turismul clasic montan.

În anul 2005, Regiunea Sud Muntenia deținea 11,7% din capacitatea de cazare în funcțiune a țării, iar indicii de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune în anul 2005 a fost de 28,1%.

1.6. Disparități regionale.

Din punctul de vedere al caracteristicilor geografice și socio-economice, regiunea Sud Muntenia poate fi divizată în două zone distincte, după cum urmează:

Partea nordică (formată din județele Argeș, Dâmbovița și Prahova) este mai dezvoltată din mai multe puncte de vedere, concentrând un număr mai mare de companii industriale tradiționale sau noi. În partea de nord sunt localizate toate cele 4 universități și majoritatea institutelor de cercetare, în conexiune directă cu industriile predominante: chimie și petrochimie, metalurgie și constructoare de mașini, alimentară, ICT, etc.

Partea de sud (compusă din județele Teleorman, Giurgiu, Călărași și Ialomița) este localizată în Câmpia Română și este mai puțin dezvoltată, agricultura fiind sectorul dominant. Slaba dezvoltare a părții sudice se datorează în principal faptului că întreaga zonă a suferit în timp o dezvoltare industrială artificială. Prin urmare, începând cu anul 1990, aceasta a fost afectată de procesul de tranziție la economia de piață, prin închiderea sau restrângerea activității întreprinderilor de stat. O consecință notabilă a acestui fapt a fost apariția fenomenului de migrație a populației din comunitățile urbane. Activitățile economice desfășurate în partea de sud sunt mai puțin diversificate și sunt efectuate în majoritate în agricultură.

Capitol 3.

Analizele regionale

3.1. Contextul economic regional

Regiunea Sud Muntenia generează circa 13% din PIB-ul economiei naționale. Din punct de vedere structural, **agricultura** are o contribuție mare la realizarea produsului intern brut regional, datorită condițiilor naturale ale regiunii și calității solului, care sunt favorabile dezvoltării tuturor ramurilor agriculturii. Astfel, suprafața agricolă de 2,448.5 mii de hectare reprezintă 71,1% din suprafața totală a regiunii și determină caracterul agricol al regiunii, plasând regiunea pe locul întâi în cadrul celor opt regiuni de dezvoltare.

Industria regională participă cu circa 29 de procente la realizarea PIB-ului, mult peste media națională (circa 25 %), reprezentând una din cele mai ridicate contribuții. Industria regiunii este foarte diversificată și cuprinde aproape toate activitățile industriale: extracția și prelucrarea petrolului și a gazelor naturale, a cărbunelui, a calcarului, argilei, nisipurilor și a sării, prelucrarea produselor agroalimentare și confecționarea de produse textile, prelucrarea lemnului, fabricarea de mașini, echipamente și mijloace de transport, producția de utilaj petrolier și chimic, producția de frigidere și congelatoare, producția de automobile (Dacia și Aro), producția de energie electrică, termică, gaze, etc.

Construcțiile au o pondere în produsul intern brut regional care depășește ușor 5%. În ceea ce privește **serviciile**, cu o pondere de 38% în produsul intern brut regional (mult sub nivelul național care este de peste 45%), situează regiunea pe ultimul loc într-un top al regiunilor.

Din punctul de vedere al **ocupării forței de muncă**, regiunea a avut un trend descendent până în anul 2005, când s-au înregistrat creșteri în 6 din 7 județe componente. Regiunea Sud Muntenia contribuie cu 14% la ocuparea totală a forței de muncă și deține aproximativ 17,8% din numărul total de șomeri înregistrați.

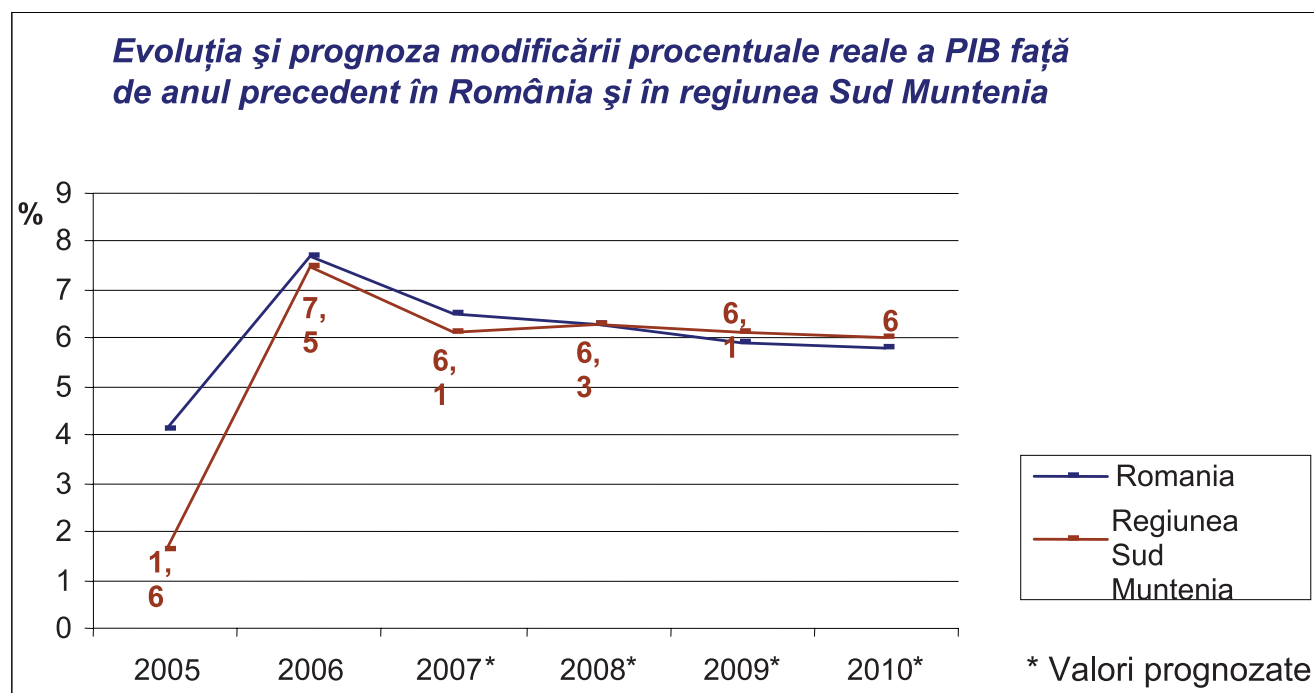
În această regiune s-au dezvoltat activități din agricultură cu o pondere a ocupării de 39,8%. Serviciile dețin 32,2% (serviciile comerciale 20,3% și serviciile sociale 11,9%), iar industria și construcțiile dețin 28%.

Tabel 1 - Principalii indicatori macroeconomici ai Regiunii Sud-Muntenia

	Valori istorice			Valori preconizate		
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Creșterea reală a PIB	1,6	7,5	6,1	6,3	6,1	6
PIB/Locuitor - euro	3001	3680,5	4389,8	5089,5	5756,2	6485,3
PIB/Locuitor - lei	10872,6	12973,7	14793,626	16693,5	18707,6	20752,9
Rata șomajului	7,3%	6,3%	6,4%	6,3%	6,2%	6,1%

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Diagrama 2 – Evoluția și prognoza PIB-ului în regiunea Sud Muntenia

Sursa: Comisia Națională de Prognoză

Creșterea reală a PIB-ului în regiunea Sud Muntenia a înregistrat în anul 2006 o modificare spectaculoasă față de valoarea înregistrată în anul 2005, cu aproape 6 procente, de la 1,6% la 7,5%, ajungând aproape de valoarea înregistrată la nivelul țării. Pentru anul 2007, Comisia Națională de Prognoză a preconizat o creștere reală a PIB-ului de 6,1%, cu o scădere de 1,4 puncte procentuale față de 2006, dar apropiată din nou de valoarea totală a PIB-ului național.

Pentru 2008 se prevede o creștere de 6,3%, egală cu cea a întregii țări, iar din 2009 creșterea PIB-ului la nivelul Regiunii Sud Muntenia va depăși ușor media țării.

În regiunea Sud Muntenia au fost realizate și importante investiții străine directe (ISD) care pot să conducă la o creștere a productivității, deoarece acestea aduc tehnologii inovative, precum și un transfer de bune practici. Nivelul ridicat al ISD-urilor la nivel regional este datorat, în principal creșterii de capital (Dacia Renault în industria constructoare de mașini, Petrotel Lukoil, Unilever în industria petrochimică) și investițiilor de tip green field precum Saint Gobain (industria sticlei).

Potențialul economic și uman, resursele bogate ale solului și gradul crescut de urbanizare și industrializare, caracteristici dominante în special ale zonei de nord, reprezintă condiții favorabile pentru atragerea investițiilor străine în regiune.

Sectorul privat a avut o evoluție lentă, dar pozitivă. În perioada 2001-2005 s-a înregistrat o dinamică crescută a numărului de întreprinderi ca un rezultat eficient al măsurilor adoptate în vederea impulsivării rapide a dezvoltării economice și a inițiativei private.

Sectorul serviciilor a avut o evoluție pozitivă în ultimii ani în anumite domenii, iar în prezent acoperă o gamă largă de activități, precum: financiare și bancare, asigurări și transport, imobiliare, servicii poștale și telecomunicații, turism, educație, sănătate și servicii sociale, consultanță etc.

În întreaga regiune, activitățile acestui sector (cu excepția comerțului) sunt efectuate de 11.403 de companii și organizații (din care 11.366 sunt IMM-uri), numărul angajaților fiind de 58.779 de persoane, iar cifra de afaceri realizată în anul 2005 a fost de 3,873 milioane RON.

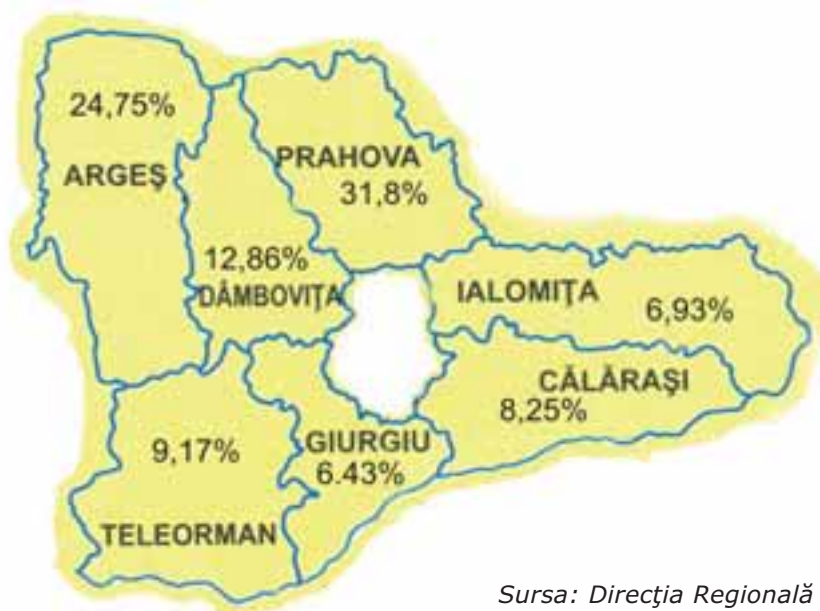
În anul 2005, în sectorul comercial au funcționat un număr de 25.049 de unități active locale, dintre care 25.035 sunt IMM-uri, (99,94% din numărul total de întreprinderi din cadrul acestui sector al economiei). Cifra de afaceri a sectorului comercial a fost de 20.224 milioane RON, din care 17.954 milioane RON realizate de IMM-uri, în timp ce forța de muncă ocupată plasează acest sector pe ultimul loc în regiune cu un număr de 102.104 angajați, din care 95.392 de angajați în cadrul IMM-urilor în domeniul comerțului.

3.2 Analiza Nevoilor IMM-urilor din regiune

3.2.1. Informații de bază despre IMM-urile din regiunea Sud Muntenia

Totalizând un număr de 45.964 de unități, IMM-urile din regiunea Sud Muntenia reprezintă 99,41% din totalul întreprinderilor din regiunea Sud Muntenia. Distribuția lor în cadrul regiunii, ilustrată în diagrama 3, reflectă încă o dată disparitățile regionale dintre partea de nord și cea de sud.

Diagrama 3 – Distribuția IMM-urilor în regiunea Sud Muntenia

Sursa: Direcția Regională de Statistică

Marea majoritate a IMM-urilor regionale (54,47%) funcționează în sectorul serviciilor (în special în domeniul comerțului), urmată de industria prelucrătoare și de tranzacțiile imobiliare.

Tabel 2 - Distribuția IMM-urilor în Regiunea Sud Muntenia în funcție de domeniul de activitate în anul 2005

Domeniul de activitate	Nr. de IMM-uri	Procentaj
Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice	25035	54,47%
Industria prelucrătoare	6167	13,42%
Tranzacții imobiliare, închirieri și servicii prestate în special întreprinderilor	5011	10,90%
Construcții	3191	6,94%
Transport, depozitare și comunicații	2862	6,23%
Hoteluri și restaurante	1861	4,05%
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	856	1,86%
Sănătate și asistență socială	662	1,44%
Industria extractivă	114	0,25%
Energie electrică și termică, gaze și apă	113	0,25%
Învățământ	92	0,20%
Total	45964	100%

Sursa: Direcția Regională de Statistică

În ceea ce privește rezultatele economice obținute, cea mai mare cifră de afaceri este obținută de IMM-urile ce funcționează în domeniul industriei prelucrătoare. Acestea sunt urmate îndeaproape de cele ce activează în domeniul serviciilor (comerț și întreținere). Întreprinderile ce operează în sectorul construcțiilor se situează pe locul 3, deținând doar 5,46% din valoarea totală a cifrei de afaceri regională.

Tabel 3 – Cifra de afaceri a întreprinderilor din Regiunea Sud Muntenia în funcție de domeniul de activitate în anul 2005

- milioane RON -

Domeniul de activitate	Cifra de afaceri a unităților locale	Procentaj din totalul regional
Industria prelucrătoare	30427	47,80%
Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice	20224	31,77%
Construcții	3474	5,46%
Transport, depozitare și comunicații	2706	4,25%
Energie electrică și termică, gaze și apă	2665	4,19%
Industria extractivă	1953	3,07%
Tranzacții imobiliare, închirieri și servicii prestate în special întreprinderilor	1411	2,22%
Hoteluri și restaurante	483	0,76%
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	232	0,36%
Sănătate și asistență socială	62	0,10%
Învățământ	17	0,03%
Total	63654	100%

Sursa: Direcția Regională de Statistică

3.2.2 Dinamica IMM-urilor regionale

În ceea ce privește rata de creare a noilor întreprinderi, un trend pozitiv s-a înregistrat în perioada 2001-2005. Așadar, această rată a crescut de la an la an în regiunea Sud Muntenia, triplându-se în 2005 comparativ cu 2001, iar cel mai mare procent a fost înregistrat în 2002 și în 2003. Acest lucru poate fi considerat un răspuns favorabil la măsurile de stimulare a dezvoltării economice a regiunii.

Tabel 4 - Numărul întreprinderilor noi și rata de creare în regiunea Sud Muntenia

Indicator/An	2001	2002	2003	2004	2005
Numărul întreprinderilor noi	6013	9662	14076	15944	17756
Rata de creare ¹	1,5%	2,5%	3,6%	4,1%	4,6%

Sursa: Direcția Regională de Statistică

3.2.3. Întreprinderi inovative în regiunea Sud Muntenia

În anii 2005 și 2006, România a continuat să își îmbunătățească performanța sa economică și să își consolideze poziția sa ca una dintre economiile dezvoltate cel mai rapid din Europa Centrală și de Sud - Est. Această performanță economică pozitivă se datorează însă, doar în mod tangențial inovării. Topul european al inovării plasează țara noastră din punct de vedere al performanței inovării pe penultimul loc dintre cele 27 de țări europene, cu un Index Total al Inovării de 0,19. În pofida unei creșteri continue a Indexului Total al Inovării în ultimii șase ani, de la 0,15 în 2001 la 0,19 în 2007 – datorat în principal unui start de la un nivel foarte scăzut al inovării – evoluția sa este departe de a fi satisfăcătoare. În România, performanța inovării

¹ **Rata de creare a noilor întreprinderi**, în anul n, (RBn) reprezintă procentul întreprinderilor nou create în anul n (Bn) din totalul întreprinderilor în anul n (An).

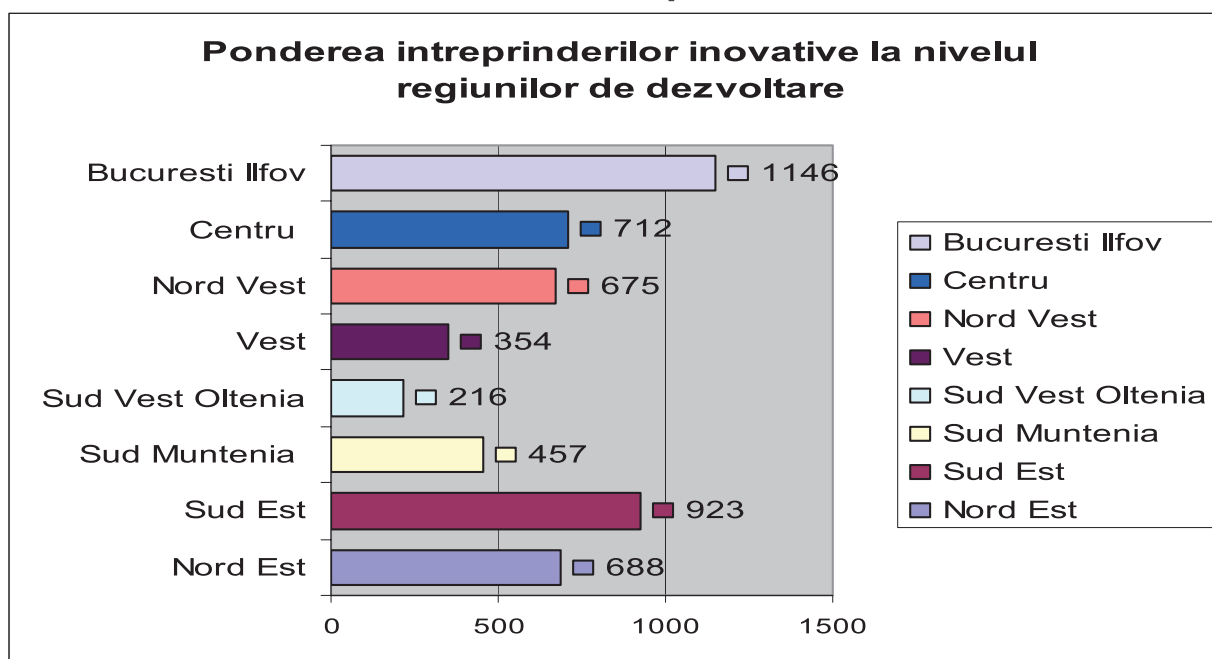
$$RBn = Bn * 100 / An$$

rămâne foarte slabă comparativ cu alte țări europene. România face parte din categoria țărilor „care vin din urmă”, etalând pe de o parte un trend economic pozitiv bazat, în principal, pe un cost scăzut al forței de muncă și pe o valoare adăugată scăzută a exporturilor, iar pe de altă parte un nivel scăzut al infrastructurii și mecanismelor de stimulare a inovării, care se află încă, într-o etapă de dezvoltare incipientă și nu contribuie într-o manieră semnificativă la creșterea economică.

Profilul inovativ al firmelor românești este, de altfel, foarte scăzut: mai mult de 80% de firme nu inovează, circa 10% din firme inovează discontinuu și un procent foarte scăzut de firme practică inovarea strategică, adaptând sau modificând. Numărul firmelor inovative este mai mic de o cincime din numărul total al firmelor active și al forței de muncă din țară, iar cifra lor de afaceri reprezintă circa 42% din cifra totală de afaceri a firmelor active. Firmele inovative sunt în mod predominant IMM-urile (în proporție de 83,4%), ce operează în industrie (73%), în timp ce restul sunt active în domeniul serviciilor (comerț, tranzacții imobiliare, transport și comunicații).

La nivel regional, distribuția întreprinderilor inovative indică în mod clar că regiunea București-Ilfov are cel mai mare procent al companiilor inovative și regiunea Sud Vest deține cel mai mic procent, fapt ce confirmă disparitățile interregionale. Regiunea Sud Muntenia se situează pe locul 6 dintre cele 8 regiuni de dezvoltare, cu un număr total de 457 de întreprinderi inovative din 5171 de întreprinderi inovative existente la nivel național la sfârșitul anului 2004¹¹

Diagrama 4 – Distribuția regională a întreprinderilor inovative în România

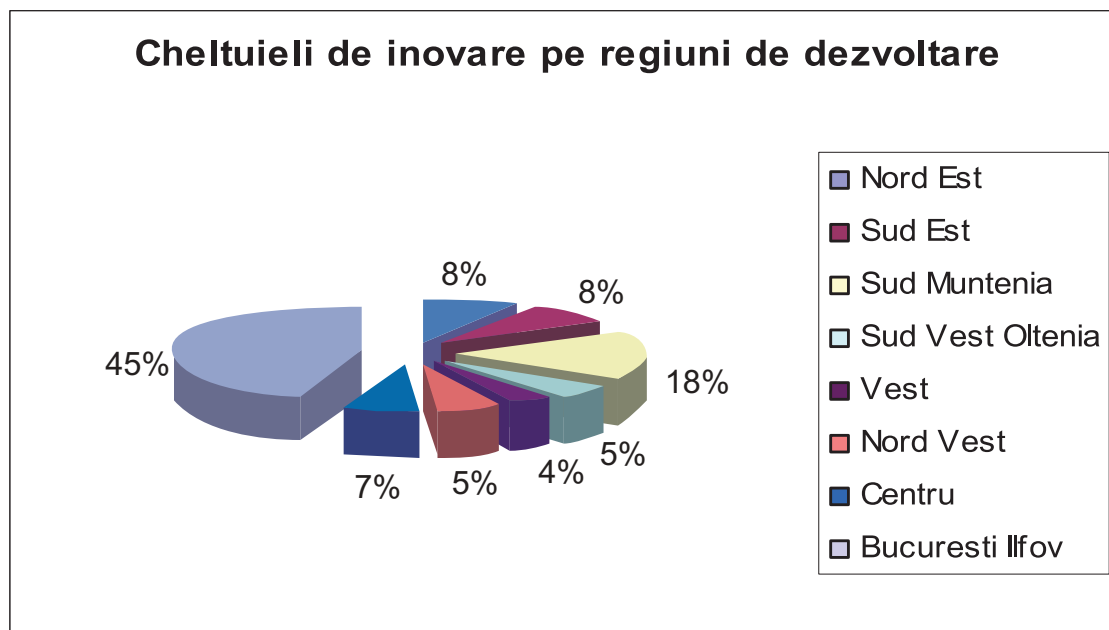
Sursa: Direcția Regională de Statistică

Din cele 457 de companii inovative regionale, un număr de 372 sunt întreprinderi mici și mijlocii ce operează în industrie și servicii. În ceea ce privește natura eforturilor de inovare, IMM-urile regionale sunt concentrate în principal pe produsele noi (50,47%), noile tehnologii (33,96%), noile abordări manageriale și de marketing (19,34%), iar un procent destul de scăzut (16,51%) prezintă câteva abordări inovative și nici una din întreprinderile mici și mijlocii din cadrul regiunii Sud Muntenia nu a optat pentru reînnoirea sistemului informatic.

La nivelul național, nivelul cheltuielilor de inovare este foarte redus, reprezentând 1,5% din cifra totală de afaceri și cca. 3,6% din cifra de afaceri a întreprinderilor inovative. Analizând cheltuielile de inovare la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare din România, se poate observa că regiunea Sud Muntenia se situează pe locul doi după regiunea București-Ilfov.

¹¹ Informațiile sunt valabile doar pentru sfârșitul anului 2004 – „Inovarea în industrie și servicii 2002-2004” – Institutul Național de Statistică.

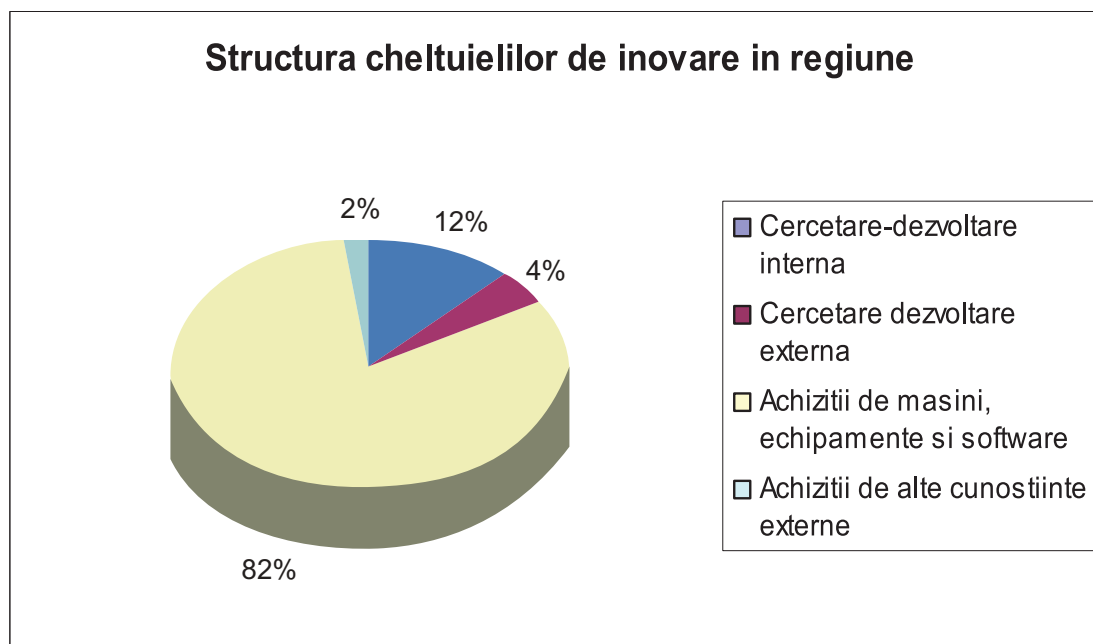
Diagrama 5 – Ponderea cheltuielilor de inovare pe regiuni de dezvoltare

Sursa: Direcția Regională de Statistică

În structura cheltuielilor de inovare efectuate de companiile regionale, ponderea cea mai mare o reprezintă însă achizițiile de mașini, echipamente și software (82%) comparativ cu ponderea cheltuielilor pentru cercetare-dezvoltare internă (12%) și cercetare-dezvoltare externă (4%).

Diagrama 6 – Structura cheltuielilor de inovare în regiune

Sursa: Direcția Regională de Statistică

3.2.4. Rezultatele Analizei Nevoilor IMM-urilor din regiune

Principalul scop al acestei cercetări a fost acela de a identifica punctele forte, punctele slabe și potențialul economiei regionale și al sistemului de sprijin al inovării și de a descoperi modalitățile efective prin care mediul regional poate influența situația întreprinderilor.

Pe parcursul acestei investigații, o considerație deosebită a fost acordată contextului și nivelului competitivității IMM-urilor regionale. În acest sens au fost investigate:

- Abordarea inovării de către antreprenori;
- Nivelul expertizei tehnologice și manageriale în cadrul companiilor;
- Nivelul instruirii și dezvoltării în cadrul IMM-urilor;
- Disponibilitatea informațiilor despre produsele noi, procesele și structurile organizaționale, precum și sursele lor;
- Amploarea și natura rețelelor existente de colaborare;
- Amploarea colaborării cu infrastructura de sprijin a inovării;

- Amploarea colaborării dintre firmele mici și mari, în mod deosebit cu multinaționalele;
- Natura competiției în cadrul pieței;
- Nevoile pentru finanțarea inovării.

Probleme investigate în detaliu

În cadrul ambelor analize (Analiza Nevoilor IMM-urilor Regionale și cea a Sistemului Regional de Sprijin al Inovării), cu ajutorul consultanților de proces și a grupurilor de lucru au fost selectate 3 probleme ce necesitau o investigație detaliată:

1. Cum este spiritul antreprenorial susținut de întregul sistem educațional (nu numai la nivelul educației superioare)? Această problemă a fost selectată datorită faptului că atât inovarea, cât și spiritul antreprenorial sunt bazate în principal pe creativitate. Clădirea unei culturi inovative în cadrul regiunii ar trebui să înceapă așadar, în primele etape ale educării tinerei generații datorită creativității sale naturale. Astfel, cercetarea de birou, interviurile și focus-grupurile au fost realizate pentru a se investiga dacă și cum întregul sistem educațional contribuie la inocularea spiritului antreprenorial printre tineri și dacă se desfășoară programe și proiecte în acest sens.

2. Cum pot fi folosite multinaționalele și băncile internaționale în vederea îmbunătățirii dezvoltării regionale și stimulării inovării? Multinaționalele joacă un rol foarte important în economia regiunii deoarece în termeni de C&D, input-urile (educarea cercetătorilor deoarece activitățile de CDI sunt de obicei desfășurate în țara de origine) sunt plătite de o altă țară, în timp ce output-urile (taxele pe vânzările noilor produse) sunt adesea măsurate la nivelul regiunii gazdă. Din acest motiv, în cadrul analizei a fost investigată relația dintre multinaționale și IMM-uri, dintre multinaționale și regiune, etc.

3. Cum poate fi oprită migrarea creierelor din regiune? În ultimii ani, regiunea se confruntă cu probleme serioase legate de migrarea și exodul creierelor. Din acest motiv, pe parcursul cercetării a fost investigat în cadrul instituțiilor regionale, nivelul conștientizării impactului negativ al acestui fenomen asupra competitivității prezente și viitoare a economiei regionale și dacă sunt desfășurate sau cel puțin prevăzute programe pentru stoparea fenomenului.

Ambele analize au fost realizate folosind o combinație de metode cantitative și calitative. Astfel, au fost revizuite și actualizate analize, studii, rapoarte, anchete regionale, naționale și europene și conduse și aplicate interviuri, focus grupuri și chestionare. Numere și indicatori statistici au fost studiați și comparați pentru a avea o vedere de ansamblu asupra situației existente, însă, de asemenea, interviurile și focus grupurile au fost realizate cu lideri de opinie și persoane cu cunoștințe excepționale într-un anumit domeniu în vederea identificării și înțelegerii cauzelor și legăturilor dintre fenomenele evidențiate de analiza statistică.

În urma Analizei Nevoilor IMM-urilor din regiune au fost constatate următoarele:

1. Abordarea inovării de către antreprenorii regionali – în marea majoritate a cazurilor, conceptul inovării este în principal asimilat cu noțiunea de inovare de produs și de proces. Inovarea însăși este considerată a fi o activitate scumpă, fără beneficii tangibile pe termen scurt și mediu. Cultura inovării se află în faza incipientă de dezvoltare în cadrul mediului de afaceri regional. Astfel, marea majoritate a antreprenorilor nu consideră inovarea ca fiind unul din factorii importanți pentru succesul companiei și sunt reticenți în a desfășura activități inovative. Adeseori, se preferă recurgerea la soluții „de-a gata” și achiziționarea de echipament, tehnologii, software, etc

de ultimă generație, în dauna finanțării cercetării interne sau externe. S-a observat, de asemenea, și o relație strânsă între nivelul de educație, expertiză și percepția acordată importanței inovării.

2. Nivelul expertizei tehnologice și manageriale în cadrul companiilor – marea majoritate a antreprenorilor regionali intervievați dețin o expertiză tehnologică solidă, dar întâmpină probleme în administrarea afacerilor și în a profita de avantajele oportunităților oferite de mediul economic al regiunii ca urmare a unui nivel scăzut de cunoștințe și experiență managerială.

3. Nivelul instruirii și dezvoltării în cadrul IMM-urilor – antreprenorii regionali se confruntă cu problema migrării angajaților specializați, care aleg să plece în București, datorită proximității sale față de regiune sau în străinătate. În consecință, a fost stabilită o cooperare între furnizorii locali și naționali de training, iar companiile regionale au organizat fie cursuri interne de instruire și dezvoltare, fie prin intermediul programelor Phare. Oricum, această problemă persistă și lipsa angajaților specializați afectează în continuare companiile regionale.

4. Disponibilitatea informațiilor atât despre noile produse, procese și structurile organizaționale, cât și despre sursele lor – internetul, sursele interne și participarea la târguri și expoziții au fost menționate de antreprenorii regionali ca fiind principalele surse de informare în acest sens. În același timp, importanța și veridicitatea informațiilor provenind din studiile și analizele efectuate de universități, instituțiile publice de cercetare, consultanți și structurile de sprijin ale afacerilor sunt subestimate de companii.

5. Amploarea și natura rețelelor existente de colaborare – cu toate că sunt stabilite și funcționează câteva rețele de colaborare la nivel local, național și european, companiile regionale nu se implică cu ușurință în aceste rețele, iar nivelul înregistrat de colaborare este foarte scăzut. Serviciile (instruire, consultanță financiară, networking) furnizate de aceste rețele de colaborare nu au fost promovate suficient sau printr-o modalitate eficientă și în consecință, notorietatea non-asistată a acestor rețele este foarte slabă. În cadrul regiunii au fost identificate mai multe potențiale cluster (industria petrochimică în județul Prahova și industria de automobile în județul Argeș dețin cel mai bun potențial de dezvoltare), dar companiile specializate și instituțiile asociate cooperează doar la nivel informal și se poate constata o lipsă a conștientizării de către antreprenorii regionali a beneficiilor rezultate în urma creării unui cluster sau a unei rețele.

6. Amploarea colaborării cu infrastructura de sprijin a inovării – IMM-urile regionale au relații de colaborare în special cu universitățile sau cu institutele de cercetare, dar nivelul de cooperare este foarte scăzut. Acest gen de colaborare nu reprezintă o prioritate pentru întreprinderile regionale și de cele mai multe ori este punctuală, cu scopul de a aplica pentru programele europene. Cauzele principale ale acestei situații sunt lipsa de corelare între nevoile reale ale companiilor și activitățile de cercetare realizate în universități și institute de cercetare, uzura infrastructurii de sprijin a cercetării și a afacerilor, lipsa marketingului în ceea ce privește potențialul de CDI al mediului de cercetare, lipsa de resurse financiare ale antreprenorilor regionali care să fie alocate pentru activități cu profit pe termen lung, slaba promovare a serviciilor efectuate de structurile de sprijin ale inovării.

7. Amploarea colaborării dintre firmele mici și mari, în mod deosebit cu multinaționalele – cooperarea cu multinaționalele ce funcționează în cadrul regiunii este adesea stânenită de nivelul scăzut al culturii antreprenoriale și al cunoștințelor manageriale din cadrul IMM-urilor. În același timp, antreprenorii regionali sunt dornici să coopereze cu multinaționalele, deoarece multinaționalele sunt considerate a fi o sursă valoroasă de know-how și bune practici.

8. Natura concurenței în cadrul pieței – în cadrul pieței regionale au fost identificate diferite tipuri și grade de concurență, ce depind de specificul ramurii industriale analizate. Astfel, cel mai mare grad de concurență a fost înregistrat în industria alimentară. Îmbunătățirea calității produselor și proceselor reprezintă soluția avută în vedere de marea majoritate a antreprenorilor pentru menținerea și extinderea poziției pe piață. Competiția conduce la inovare în special în industriile constructoare de mașini, petrochimică și software unde IMM-urile sunt furnizori locali pentru multinaționale și în consecință trebuie să își adapteze producția în vederea atingerii celor mai înalte standarde și normative în domeniul calității, protecției mediului înconjurător, etc.

9. Nevoia pentru finanțarea inovării – inovarea este finanțată de antreprenorii regionali în special prin accesarea programelor europene și a creditelor. Deoarece în ultimii ani sistemul bancar încearcă din ce în ce mai mult să atragă IMM-urile, accesul la credite este destul de bun, însă băncile tot mai impun condiții restrictive, iar birocrăția persistă. În ceea ce privește programele europene, antreprenorii regionali au menționat o lipsă a fondurilor menite să sprijine transferul tehnologic, o persistență a birocrăției, o slabă promovare a programelor referitoare la CDI, fapt ce conduce la reticența acestora în accesarea fondurilor și prin urmare la un nivel slab de absorbție al fondurilor comunitare. Capitalul cu un grad înalt de risc și rețelele de furnizori de capital de risc (business angels) nu sunt operaționale în cadrul regiunii, fiind într-o etapă incipientă de dezvoltare la nivel național, existând doar în București.

3.3. Analiza Sistemului Regional de Sprijin al Inovării

Scopul principal al acestei cercetări a fost de a obține o imagine clară despre punctele forte, punctele slabe și potențialul infrastructurii existente de furnizare a inovării și evaluarea capacității curente a sistemului regional de sprijin al inovării pentru satisfacerea nevoilor identificate de inovare ale firmelor regionale în vederea creșterii potențialului viitor de dezvoltare al acestora. Așadar, analiza a examinat principalii actori în domeniul inovării și serviciile furnizate de aceștia, fiind concentrată pe evaluarea expertizei tehnologice și a capacităților de cercetare în regiune și accesibilitatea acestora de către întreprinderi. Mai mult, analiza a încercat să evalueze modalitatea de funcționare a structurilor intermediare, ceea ce înseamnă: eficacitatea globală a organizațiilor în furnizarea de servicii pentru afaceri și servicii referitoare la inovare întreprinderilor incluzând transferul tehnologic, serviciile financiare destinate inovării și organismele responsabile pentru dezvoltarea infrastructurii de inovare.

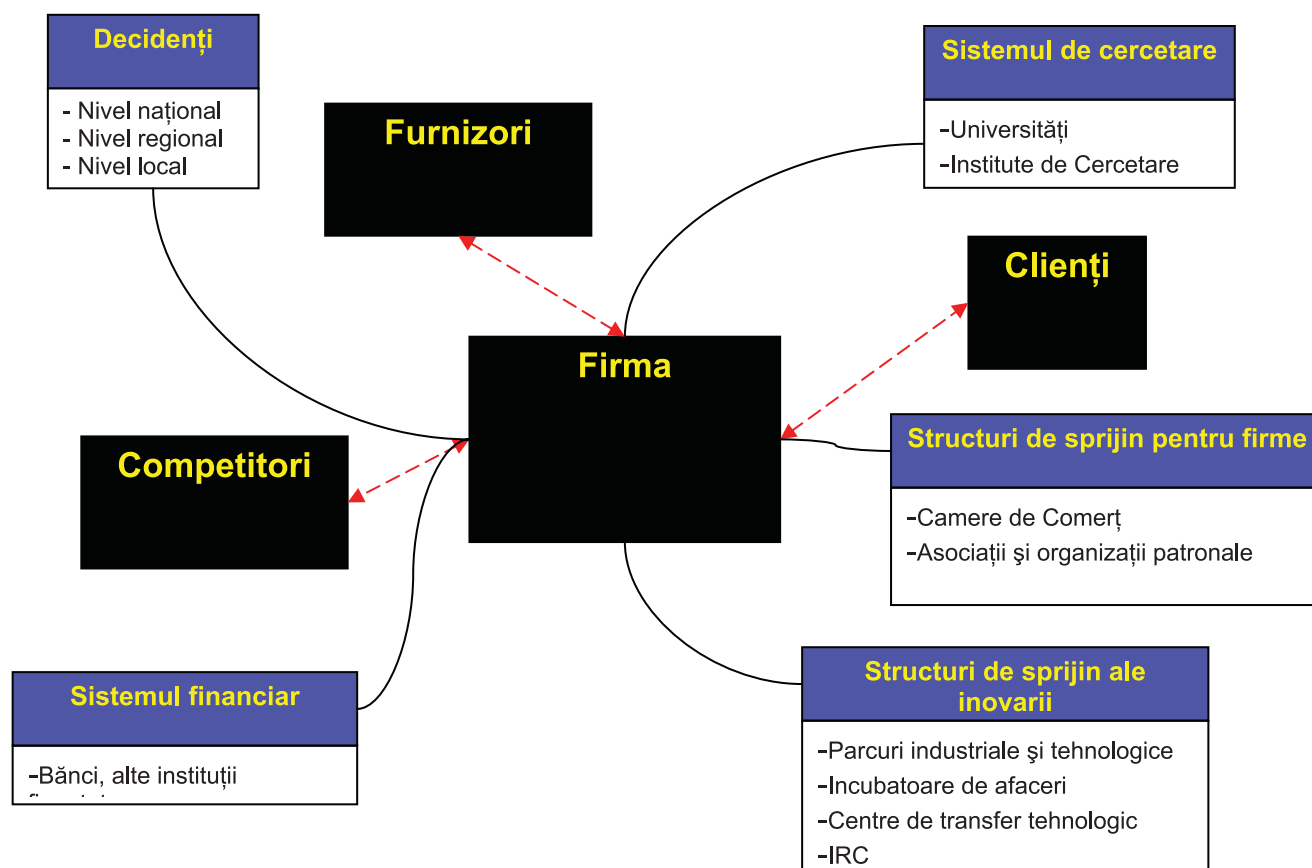
Probleme investigate în detaliu

În cadrul ambelor analize (Analiza Nevoilor IMM-urilor Regionale și cea a Sistemului Regional de Sprijin al Inovării), cu ajutorul consultanților de proces și a grupurilor de lucru au fost selectate 3 probleme ce necesitau o investigație detaliată:

- 1. Cum este spiritul antreprenorial susținut de întregul sistem educațional (nu numai la nivelul educației superioare)?** Această problemă a fost selectată datorită faptului că atât inovarea, cât și spiritul antreprenorial sunt bazate în principal pe creativitate. Clădirea unei culturi inovative în cadrul regiunii ar trebui să înceapă așadar, în primele etape ale educării tinerei generații datorită creativității sale naturale. Astfel, cercetarea de birou, interviurile și focus-grupurile au fost realizate pentru a se investiga dacă și cum întregul sistem educațional contribuie la inocularea spiritului antreprenorial printre tineri și dacă se desfășoară programe și proiecte în acest sens.
- 2. Cum pot fi folosite multinaționalele și băncile internaționale în vederea îmbunătățirii dezvoltării regionale și stimulării inovării?** Multinaționalele joacă un rol foarte important în economia regiunii deoarece în termeni de C&D, input-urile (educarea cercetătorilor deoarece activitățile de CDI sunt de obicei desfășurate în țara de origine) sunt plătite de o altă țară, în timp ce output-urile (taxele pe vânzările noilor produse) sunt adesea măsurate la nivelul regiunii gazdă. Din acest motiv, în cadrul analizei a fost investigată relația dintre multinaționale și IMM-uri, dintre multinaționale și regiune, etc.
- 3. Cum poate fi oprită migrarea creierelor din regiune?** În ultimii ani, regiunea se confruntă cu probleme serioase legate de migrarea și exodul creierelor. Din acest motiv, pe parcursul cercetării a fost investigat în cadrul instituțiilor regionale, nivelul conștientizării impactului negativ al acestui fenomen asupra competitivității prezente și viitoare a economiei regionale și dacă sunt desfășurate sau cel puțin prevăzute programe pentru stoparea fenomenului.

Ambele analize au fost realizate folosind o combinație de metode cantitative și calitative. Astfel, au fost revizuite și actualizate analize, studii, rapoarte, anchete regionale, naționale și europene și conduse și aplicate interviuri, focus grupuri și chestionare. Numere și indicatori statistici au fost studiați și comparați pentru a avea o vedere de ansamblu asupra situației existente, însă, de asemenea, interviurile și focus grupurile au fost realizate cu lideri de opinie și persoane cu cunoștințe excepționale într-un anumit domeniu în vederea identificării și înțelegerii cauzelor și legăturilor dintre fenomenele evidențiate de analiza statistică.

Diagrama 7 – Actorii implicați în cadrul Sistemului de inovare regional

Concluziile Analizei Sistemului Regional de Sprijin al Inovării sunt:

1. Sistemul educațional și de cercetare – în cadrul regiunii, marea majoritate a universităților și a institutelor de cercetare sunt localizate, confirmând disparitățile regionale, în partea de nord și în conexiune cu industriile predominante (petrochimică în județul Prahova, constructoare de mașini în județul Argeș și metalurgică în județul Dâmbovița). Regiunea a înregistrat în anul 2005 cel mai mare procent de persoane angajate în activitatea de cercetare (9,4%), plasându-se pe locul al doilea după regiunea București-Ilfov (53,7%). În cadrul regiunii, cea mai mare pondere de personal angajat în activitatea de cercetare aparține județului Argeș, urmat cu o diferență de 50% de județul Prahova. Celelalte județe sunt la o diferență foarte mare de primul loc. Calitatea cercetării fundamentale desfășurate în cadrul universităților și institutelor de cercetare este recunoscută în mare măsură la nivel național și internațional, Universitatea Valahia din județul Dâmbovița situându-se pe locul 7 în topul 100 al universităților românești. Cercetarea regională are o tradiție puternică în petrochimie, construcția de mașini și agricultură. Cooperarea cu industria pentru aplicarea rezultatelor cercetării este desfășurată, în special, în industriile petrochimică și constructoare de mașini datorită prezenței unor companii mari, importante și multinaționale în cadrul regiunii. Dezvoltarea cooperării cu IMM-urile a fost raportată ca fiind redusă și dificilă, din cauza lipsei de interes din partea antreprenorilor regionali.

Principalele obstacole identificate au fost nivelul scăzut al resurselor financiare și lipsa conștientizării în mediul de afaceri a beneficiilor rezultate din CDI. Pe de altă parte, în cadrul sistemului educațional și de cercetare există un nivel scăzut al culturii antreprenoriale. Astfel, conceptul valorificării rezultatelor cercetării nu este pe deplin conștientizat de cercetători, iar conceptul inițiativelor de tip spin-off este relativ necunoscut. Promovarea ofertei în domeniul CDI este realizată la un nivel scăzut, fără o strategie clară de construire a unui parteneriat puternic cu mediul de afaceri. Universitățile au dobândit un nou rol, deoarece activează ca agenții intermediare în ceea ce privește furnizarea de resurse umane pentru companiile mari și multinaționale, dar ele acționează doar la nivel informal. Sistemul educațional sprijină dezvoltarea spiritului antreprenorial în special la nivelul educației primare și secundare prin intermediul educației formale, dar și a celei informale. Astfel, educația antreprenorială a fost introdusă în programele de studiu din cadrul liceelor și școlilor profesionale prin implementarea de proiecte care stimulează procesul de management al unei companii (așa-numitele firme de exercițiu), etc. La nivelul educației superioare, spiritul antreprenorial este susținut în principal de educația formală în facultățile și la specializările economice, având un impact mic asupra programului de studiu în cadrul facultăților tehnice și nici unul în cadrul facultăților de științe sociale. Cercetarea regională și sistemul educațional se confruntă cu problema migrării creierelor, ținând cont că marea majoritate a studenților talentați și a cercetătorilor își construiesc cariera în străinătate. Decizia de a migra este luată în special de studenții tineri și de cercetătorii în vârstă de 26-35 de ani, iar principalele motive sunt determinate de veniturile mici, infrastructura de cercetare uzată, accesul facil și oportunitățile oferite de programele de cercetare europene combinate cu șansele slabe de a avea acces la poziția de profesor.

2. Structurile de sprijin ale afacerilor – sunt puternic reprezentate în regiunea Sud Muntenia, dar infrastructura lor este învechită și eficiența serviciilor furnizate este slabă. Gama de servicii furnizate este săracă, fără o asistență specializată care să fie direcționată către nevoile diverse ale companiilor regionale. În domeniul transferului tehnologic și al cunoștințelor, în cadrul regiunii există un centru de transfer tehnologic creat în cadrul Universității Ploiești, ce furnizează servicii de consultanță în special pentru industria petrochimică și un centru releu pentru inovare ce efectuează servicii de audit tehnologic, dar aceste două inițiative se află în etapa preliminară de dezvoltare. Promovarea acestor servicii este de asemenea slabă, astfel încât notorietatea acestor servicii este foarte scăzută printre antreprenorii regionali.

3. Sistemul de finanțare al inovării – este reprezentat în principal de organizațiile finanțatoare naționale și europene. Programele naționale și europene care sprijină cercetarea aplicată sunt foarte bine cunoscute de cercetători; așadar accesul raportat este facil. Au fost menționate probleme legate de birocrăția administrativă, întâzieri în lansarea și furnizarea de informații, metodologii, o calitate slabă a asistenței tehnice furnizată potențialilor beneficiari. Pe de altă parte, pentru proiectele legate de inovare, se înregistrează un nivel scăzut de absorbție a fondurilor disponibile, ca urmare a calității slabe a proiectelor depuse. Sistemul bancar dezvoltă în principal produse legate de sprijinirea mediului antreprenorial, având în vedere că proiectele legate de inovare presupun un grad de risc mai ridicat. Capitalul cu un înalt grad de risc, furnizorii de capital de risc și serviciile conexe nu sunt operaționale în cadrul regiunii, fiind într-o etapă preliminară la nivel național.

3.4. Analiza tendințelor de dezvoltare economică națională și regională

Scopul principal al acestei analize a fost de a trece în revistă tendințele dezvoltării economice naționale și regionale în vederea identificării oportunităților și amenințărilor care pot avea un impact pozitiv sau negativ asupra companiilor din regiune.

Analizând evoluția economică recentă a regiunii Sud Muntenia, se poate observa că în anul 2005 creșterea economică a regiunii a fost de 3,7%, ținând cont de faptul că toate domeniile de activitate, cu excepția agriculturii (2005 a fost un an slab pentru agricultura românească), au înregistrat creșteri în comparație cu anul 2004. Valoarea adăugată brută din industrie a înregistrat în anul 2005 cea mai mare creștere (8%) în comparație cu celelalte regiuni, datorită celei mai mari dinamici ale producției industriale.

În concordanță cu estimările Comisiei Naționale de Prognoză, diminuarea disparităților pentru orizontul 2008 este previzibilă pentru toate regiunile, chiar și în cazul acelor zone care au avut probleme în anul 2005. Se estimează că programele de dezvoltare aplicate vor determina schimbări vizibile la nivelul creșterii economice a fiecărei zone atât pe total, cât și în structura produsului intern brut. Nivelul estimat al creșterii economice pentru regiunea Sud Muntenia pentru anii 2007 și 2008 este de 6,4% și 6,2%. La susținerea creșterii economice a regiunii vor contribui, într-un procent mai mare sau mai mic toate domeniile de activitate.

Dezvoltarea durabilă continuă a principalelor sectoare de activitate va contribui la creșterea economică regională. Următoarele sectoare sunt considerate prioritare pentru creșterea dezvoltării și performanței economice, datorită următoarelor motive, detaliate mai jos:

Sectoare tradiționale:

- 1. Industria constructoare de mașini** – datorită unei specializări continue pe piața mondială combinată cu creșterea importanței delocalizării în lanțurile valorice mondiale. Pre-existența capacităților de producție și a abilităților tehnice în domeniu și interesul special al investitorilor străini și multinaționalelor pentru piața românească califică, de asemenea, acest sector ca fiind strategic;
- 2. Industria petrochimică** – care a reușit să se adapteze mai bine la perioada de tranziție și să se specializeze în produsele cerute de piețele străine. Această industrie beneficiază, de asemenea, de o tradiție lungă în atragerea și existența ISD-ului strategic;
- 3. Industria metalurgică** – deține avantajul de a fi o industrie tradițională, fiind privatizată în totalitate. Atât la nivel național, cât și regional, capacitățile principale de producție beneficiază și de un management performant, realizat de grupuri din cadrul industriei siderurgice care activează la nivel mondial.
- 4. Produsele electronice și electrotehnice specializate** - datorită existenței capacităților și a aptitudinilor tehnice, capacității de a îmbunătăți conținutul tehnic și de a externaliza sau de a exporta către consumatorii finali produse cu valoare adăugată mare;
- 5. Industria lemnului** - datorită existenței materiei prime și necesității exploatarei ei într-un mod rațional, protejând pădurile, prin crearea de produse cu valoare adăugată ridicată prin tăierea a cât mai puțin lemn. Industria mobilei are o tradiție de durată, contribuția sa la dezvoltare este importantă, iar numărul de persoane angajate este ridicat;

Sectoare cu potențial mare de dezvoltare:

- 1. IT&C** și externalizarea off-shore datorită potențialului ridicat al resurselor umane, importanței crescânde a externalizării IT în lume și capacității sale de a aduce în țară forță de muncă înalt calificată, în schimbul migrării creierelor spre exterior;
- 2. Viticultura, cultura, sticlăria și artizanatul** sunt sectoare unde noile competențe cresc și crearea de avantaje competitive intangibile prin capitalizarea culturii, tradiției sau mediului natural, condițiilor și aptitudinilor este foarte importantă. Potențialul acestor ramuri de a combina sinergiile cu turismul este de asemenea, relevant;
- 3. Turismul rural și balnear, precum și agricultura ecologică** sunt sectoare în care comportamentul consumatorului arată un interes crescut în toată lumea și în care România și regiunea Sud Muntenia dețin bunuri unice pe care le pot oferi în materie de mediu, biodiversitate, cultură și tradiție.

Pentru fiecare din aceste sectoare au fost investigate și identificate punctele forte, punctele slabe și tendințele de dezvoltare.

Sectoare tradiționale:**1. Industria constructoare de mașini**

- a. Puncte forte:** tradiție în producție, forță de muncă ieftină, experiență în subcontractare.
- b. Puncte slabe:** rigiditate în organizare și management, lipsa aptitudinilor de marketing, decalajul tehnologic, capacitate scăzută de inovare, nivel slab de CDI.
- c. Trenduri/obiective:** creșterea capacității furnizorilor locali de componente de a-și adapta producția și de a îndeplini cerințele de calitate a producătorilor de automobile.

2. Industria petrochimică**a. Anvelope și produse de cauciuc:**

- i. Puncte forte:** existența unor industrii în amonte care asigură materia primă.
- ii. Puncte slabe:** costuri mari de producție.
- iii. Trenduri:** modernizarea capacităților, creșterea competitivității produselor pe piața internă și externă, procese de producție și protecție a mediului conforme cu cerințele europene.

b. Mase plastice:

- i. Puncte forte:** cerere crescută.
- ii. Puncte slabe:** lipsa tehnologiilor noi, lipsa managementului eficient, lipsa interesului pentru crearea produselor cu valoare adăugată mare prin CDI, nivel scăzut al investițiilor în marketing.
- iii. Trenduri/obiective:** transfer tehnologic, automatizarea operațiunilor externe și dezvoltarea unui sistem național de management al calității specific acestui sector.

3. Industria metalurgică

- a. Puncte forte:** tradiție, sector privatizat în totalitate și un management competitiv.
- b. Trenduri/obiective:** modernizarea fluxurilor de producție pentru a face față standardelor internaționale de calitate și mediu.

4. Industria electronică și electrotehnică

- a. **Puncte forte:** capacități importante de producție, diversificarea produselor.
- b. **Puncte slabe:** decalaj tehnologic major, nivel scăzut de folosire a capacităților de producție existente, nivel scăzut al cererii.
- c. **Trenduri/obiective:** stimularea investițiilor și a ISD-urilor pentru modernizarea activităților de producție, crearea de centre logistice pentru furnizarea de materii prime, cooperarea cu furnizorii locali pentru a inova și a adapta producția lor la standarde de calitate înalte.

5. Industria de prelucrare a lemnului

- a. **Puncte forte:** existența canalelor de distribuție tradiționale cu posibilități de extindere și resurse naturale care pot fi furnizate în cadrul regiunii într-o mare măsură.
- b. **Puncte slabe:** lipsa capitalului pentru modernizarea capacităților de producție.
- c. **Trenduri:** promovarea tehnologiilor „curate” ca parte a activităților de modernizare și dezvoltare a C&D pentru diversificarea structurii de producție.

Sectoare cu potențial mare de dezvoltare:

1. IT&C

- a. **Puncte forte:** poziționarea geografică, cunoștințe foarte bune de limbi străine, specialiști bine pregătiți.
- b. **Puncte slabe:** programe de studiu inadecvate, lipsa de parteneriate dintre industria de software și cercetare, lipsa mecanismelor de promovare a ISD.
- c. **Trenduri:** testarea și penetrarea pe noi segmente de piață, proiectarea și implementarea soluțiilor inovative adaptate clienților în vederea avansării în lanțul valoric.

2. Agricultură organică:

- a. **Puncte forte:** sol fertil, agricultura tradițională se bazează pe concepții (abordări) de protecție a mediului, posibilitatea identificării zonelor nepoluate pentru a dezvolta agricultura organică.
- b. **Puncte slabe:** lipsa capacităților de valorificare a produselor alimentare prin validarea acestora ca fiind ecologice.
- c. **Trenduri:** poziționarea agriculturii ecologice ca fiind o problemă majoră în cadrul politicii naționale agricole, ca un pilon pentru sprijinirea dezvoltării durabile în zona rurală, promovarea exportului produselor ecologice prin dezvoltarea CDI.

3. Cultura vinului:

- a. **Puncte forte:** preț, calitate, ambalare și etichetare, gamă foarte diversificată, dezvoltarea turismului în regiune.
- b. **Puncte slabe:** stoc limitat de sortimente nobile, lipsa de cunoștințe specifice și de marketing.
- c. **Trenduri:** preocuparea crescută a producătorilor pentru îmbunătățirea calității produselor, managementul companiilor și asocierea culturii vinului cu turismul.

4. Turismul rural:

- a. **Puncte forte:** existența comunităților rurale vechi care trăiesc în zonele nepoluate, conform tradițiilor străvechi într-un stil de viață sănătos.
- b. **Puncte slabe:** nivel slab al calității serviciilor, calitate slabă a infrastructurii de transport, a e-infrastructurii, a serviciilor și utilităților, lipsa de informații despre oferta turistică.

- c. **Trenduri/obiective:** eforturi continue de îmbunătățire a legislației, certificărilor și potențialului de evaluare aferente.

3.5. ANALIZA SWOT

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Industrie complexă și diversificată • Nivel mare al cheltuielilor destinate inovării efectuate de IMM-urile regionale (locul secund după regiunea București-Ilfov) • Existența a trei centre universitare și a numeroase centre de cercetare strâns legate de industriile predominante din regiune • Tradiție în cercetarea petrochimică, constructoare de mașini și agricolă • Cercetare de o calitate înaltă recunoscută atât la nivel național cât și la nivel european • Procent mare al personalului implicat în cercetare (locul secund după regiunea București-Ilfov) • Reprezentare bună a structurilor de sprijin ale afacerilor • Forță de muncă specializată • Clustere emergente în industriile constructoare de mașini, petrochimică și agricultură cu un potențial mare de dezvoltare • Prezența companiilor mari, puternice și a multinaționalelor atât în sectoarele tradiționale cât și în cele emergente ale economiei regionale (constructoare de mașini, petrochimică, ITC, turism) 	<ul style="list-style-type: none"> • Disparități economice și sociale între partea de nord și partea de sud a regiunii • Număr scăzut al companiilor inovative (locul 6 din cele 8 regiuni) • Nivel scăzut al percepției despre importanța inovării al antreprenorilor regionali și orientarea spre activități cu profit pe termen scurt • Lipsa planificării strategice în managementul IMM-urilor regionale • Resurse limitate, financiare și umane pentru inovare în cadrul IMM-urilor regionale • Nivel slab al culturii antreprenoriale și inovative în cadrul regiunii • Nivel slab al investițiilor publice și private în infrastructura CDI • Nivel slab al cooperării între C&D și industrie • Necorelarea nevoilor reale ale IMM-urilor cu activitatea de cercetare efectuată de universități și institutele de cercetare • Disparități regionale în structura personalului C&D regional, asociate cu procesul de îmbătrânire al acestuia • Eficiență scăzută și notorietate slabă a serviciilor furnizate de organizațiile de sprijin ale afacerilor • Slabă conștientizare regională a beneficiilor clusterelor și a networking-ului • Nivel slab al protecției drepturilor de proprietate intelectuală
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> • Orientarea puternică a politicilor europene către sprijinirea CDI, a clusterelor și a transferului tehnologic • Creșterea rapidă a economiei naționale • Legislație națională economică liberală • Politici naționale recent adoptate referitoare la sprijinirea CDI • Posibilitatea accesării Fondurilor Structurale și a altor programe și inițiative naționale și europene în vederea asigurării finanțării 	<ul style="list-style-type: none"> • Legislație în domeniul inovării insuficient promovată și cunoscută • Lipsa corelării între politicile care favorizează CDI și antreprenoriatul • Legislația schimbată frecvent și incertitudine • Lipsa competențelor legale la nivel regional în ceea ce privește inovarea • Migrarea forței de muncă calificată și exodul creierelor • Competitivitate redusă a întreprinderilor

<p>proiectelor de inovare în perioada de programare 2008-2013</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interesul crescut al multinaționalelor pentru crearea de filiale și unități de CDI în cadrul regiunii • Proximitate față de cea mai mare piață națională și totodată de cel mai mare centru universitar și de cercetare – București • Dezvoltarea rapidă a sectorului ITC în România (în special comerțul electronic) • Dezvoltarea dinamică a sectorului IMM-urilor • Dezvoltarea pieței financiare în vederea asigurării finanțării inovării prin intermediul unor soluții alternative (furnizori de capital de risc, capital cu un grad înalt de risc, etc) • Îndeplinirea standardelor ecologice europene prin modernizarea, implementarea noilor tehnologii și îmbunătățirea calității produselor și a proceselor 	<p>regionale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persistența lipsei de interes din partea antreprenorilor regionali în a inova • Lipsa flexibilității în finanțarea sistemului C&D • Nivel scăzut de dezvoltare a pieței financiare • Lipsa unui sistem integrat de sprijin a inovării la nivel regional • Lipsa stimulentei pentru dezvoltarea cooperării între sectorul de CDI și IMM-uri
---	---

Capitol 4.

Strategia de Inovare Regională

4.1. Viziune

Dezvoltare durabilă prin inovare.

4.2. Misiune

Strategia de Inovare Regională sprijină dezvoltarea durabilă a regiunii Sud Muntenia în contextul economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea unui climat favorabil inovării, a spiritului antreprenorial și prin stimularea cooperării între mediul de afaceri și cel al cercetării în vederea valorificării rezultatelor cercetării.

4.3. Structura Strategiei de Inovare Regională

Lista propusă a acțiunilor a fost elaborată și modelată în baza rezultatelor analizelor efectuate și se concentrează în principal pe elementele cheie care vor determina această regiune să devină o regiune a cunoașterii intensive: exploatarea **Cunoașterii** pentru realizarea **Inovării** prin accesarea **Finanțării**. Pe această bază a fost conceput un plan de intervenție pe termen lung, având trei priorități principale:

- 1. CREȘTEREA ATRACTIVITĂȚII REGIONALE**
- 2. SPRIJINIREA COMPETITIVITĂȚII SISTEMULUI ECONOMIC REGIONAL**
- 3. PROMOVAREA ȘI DEZVOLTAREA ANTREPRENORIATULUI AUTOHTON**

Pentru îndeplinirea acestor trei obiective strategice, un număr de acțiuni au fost cuprinse într-un plan coerent, a cărui implementare poate fi asigurată prin intermediul Fondurilor Structurale și a inițiativelor, programelor naționale și europene de finanțare.

STRUCTURA STRATEGIEI DE INOVARE REGIONALĂ A REGIUNII SUD MUNTENIA 2008-2013

DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INOVARE

MISUNE			
VIZUNE	Strategia de Inovare Regională sprijină dezvoltarea durabilă a regiunii Sud Muntenia în contextul economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea unui climat favorabil inovării și a parteneriatului și stimularea cooperării dintre mediul de afaceri și cel al cercetării în vederea creșterii valorificării rezultatelor cercetării		
DOMENII STRATEGICE	1. Creșterea atractivității regionale	2. Sprijinirea competitivității sistemului economic regional	3. Promovarea și dezvoltarea antreprenariatului autohton
OBIECTIVE STRATEGICE	1.1. Creșterea atractivității pentru mediul de afaceri 1.2. Creșterea atractivității pentru atragerea de talente	2.1. Promovarea inovării și crearea de oportunități 2.2. Facilitarea accesului la informații și inovare 2.3. Accelerarea asimilării inovării	3.1. Stimularea antreprenariatului 3.2. Facilitarea dezvoltării start-up-urilor bazate pe cunoaștere 3.3. Creșterea valorificării rezultatelor cercetării
OBIECTIVE OPERAȚIONALE	1.1.1. Crearea condițiilor favorabile pentru investițiile bazate pe cunoaștere 1.2.1. Crearea condițiilor favorabile pentru promovarea/reținerea/revenirea talenților	2.1.1. Promovarea schimbului inter-disciplinar informal de cunoștințe 2.1.2. Menținerea și îmbunătățirea capitalului uman 2.1.3. Promovarea cooperării dintre companii 2.2.1. Facilitarea armonizării cunoștințelor cu piața 2.2.2. Crearea și promovarea facilităților pentru recrutarea celor mai buni candidați 2.2.3. Promovarea proiectelor comune pentru transferul cunoștințelor/transferul tehnologic	3.1.1. Introducerea culturii antreprenoriale la toate nivelurile educaționale 3.1.2. Crearea unui mediu favorabil pentru start-up-urile bazate pe cunoaștere 3.2.1. Introducerea culturii antreprenoriale la toate nivelurile educaționale 3.2.2. Crearea unui mediu favorabil pentru start-up-urile bazate pe cunoaștere 3.3.1. Îmbunătățirea abilităților de afaceri ale cercetătorilor 3.3.2. Facilitarea obținerii drepturilor de proprietate intelectuală

4.3.1 Axa Prioritară 1 – Creșterea atractivității regionale

1.1. Creșterea atractivității regionale pentru mediul de afaceri

Obiectiv:

Crearea de condiții favorabile pentru investițiile bazate pe cunoaștere

Descriere:

Scopul acestei măsuri este de a atrage în regiune întreprinderi inovative care vor desfășura activități de cercetare sau vor beneficia din activitățile de cercetare.

În ultimii ani, regiunea Sud Muntenia a atras importante investiții străine directe și a decis să își îmbunătățească pe mai departe competitivitatea prin crearea unui mediu favorabil pentru investițiile bazate pe cunoaștere.

Existența unor structuri de sprijin pentru afaceri bine dezvoltate și funcționale reprezintă un factor critic atunci când se are în vedere creșterea atractivității regiunii ca o locație pentru investiții bazate pe cunoaștere și un instrument cheie pentru stimularea mediului regional și local de afaceri. Deși în regiunea Sud Muntenia există un număr mare de structuri de sprijin pentru afaceri, infrastructura lor este învechită ca urmare a unei lipse de logistică, echipament, utilități și spațiu necesare efectuării de activități economice inovative. În același timp, o parte dintre aceste structuri nu sunt în totalitate operaționale, gama serviciilor furnizate de ele este destul de restrânsă având nevoie de asistență în continuare, pentru a putea să contribuie la îmbunătățirea serviciilor furnizate companiilor. Din acest motiv, va fi acordat sprijin pentru crearea și dezvoltarea de noi locații pentru structurile de sprijin pentru afaceri, prin furnizarea de echipament avansat și utilități, dar și pentru dezvoltarea unei game mai variate de servicii, care să satisfacă nevoile companiilor din regiune.

Infrastructurile de sprijin ale afacerilor din regiunea Sud Muntenia sunt slab promovate în mediul de afaceri, iar avantajele lor nu sunt înțelese pe deplin de potențialii beneficiari. În plus, investitorii au nevoie de asistență în ceea ce privește informațiile practice despre cerințele și legislația națională și locală privind condițiile de înființare ale companiilor bazate pe cunoaștere.

Acțiuni indicative:

- Crearea și dezvoltarea diferitelor tipuri de structuri de sprijin pentru afaceri (parcuri industriale, tehnologice și științifice, etc);
- Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor furnizate mediului de afaceri;
- Sprijin pentru înființarea portalurilor web pentru afaceri ce conțin informații despre succesul investițiilor bazate pe cunoaștere și informații practice pentru potențialii beneficiari.

Beneficiari eligibili:

- Autorități publice locale;
- Societăți comerciale și parteneriate între companii;
- Parteneriate între companii și autorități publice;
- Asociații industriale.

1.2. Creșterea atractivității atragerea de talente pentru

Obiectiv:

Crearea de condiții favorabile pentru promovarea /reținerea /revenirea „talentelor”

Descriere:

Scopul acestei măsuri este de a crea mecanisme care vor crește atractivitatea regiunii pentru cercetătorii și studenții talentați.

Atragerea și reținerea capitalului uman foarte specializat în regiune reprezintă unul din elementele centrale ale acestei strategii elaborate cu scopul de a îmbunătăți competitivitatea regiunii în contextul unei economii bazate pe cunoaștere. Îndeplinirea obiectivelor strategiei de la Lisabona subliniază nevoia pentru forță de muncă specializată și adaptabilă, capabilă să utilizeze în mod eficient cunoștințele și noile tehnologii produse. În momentul de față, regiunea Sud Muntenia se confruntă cu un fenomen de migrație al studenților și cercetătorilor foarte talentați către București sau în străinătate. Analizele regionale au demonstrat că nivelul slab de finanțare publică și privată pentru activitățile de cercetare-dezvoltare, dotările slabe sau necorespunzătoare, nivelul scăzut al salariilor, cât și oportunitățile create de programele de cercetare din alte țări au condus treptat la o infrastructură învechită de CDI, un număr scăzut și o vârstă medie crescută a cercetătorilor din regiune.

Pentru a remedia aceste puncte slabe, această măsură se va concentra pe dezvoltarea infrastructurii existente de CDI, oferind cercetătorilor oportunități pentru dezvoltarea unei cariere de succes în CDI și mai mult, pentru a avea acces la programe care favorizează crearea de spin-off-uri.

Acțiuni indicative:

- Sprijin pentru dezvoltarea infrastructurii existente de CDI și crearea de noi infrastructuri;
- Elaborarea de programe pentru crearea și dezvoltarea pozițiilor de profesor/cercetător (permanent/colaborare) pentru cercetătorii de excepție;
- Desfășurarea de proiecte de cercetare complexe în cooperare cu experți internaționali;
- Sprijinirea creării de rețele între universități, institute de cercetare și întreprinderi pentru a dezvolta pe viitor educația universitară, formarea continuă a cercetătorilor și dezvoltarea profesională în cercetare;
- Sprijin pentru programe integrate pentru mobilitatea profesorilor.

Beneficiari eligibili:

- Universități;
- Institute de Cercetare;
- Profesori și cercetători.

4.3.2 Axa Prioritară 2 – Sprijin pentru competitivitatea sistemului economic regional

2.1. Promovarea inovării și accesului la cunoștințe și oportunități

Promovarea schimbului informal de cunoștințe, menținerea capitalului uman și promovarea cooperării dintre companii reprezintă principalele trei căi prin care inovarea poate fi introdusă în întreprinderile și instituțiile de cercetare și dezvoltare.

Obiectiv:

2.1.1. Promovarea schimbului informal inter-disciplinar de cunoștințe

Descriere:

Adevărata bogăție, în termeni de performanță economică, competitivitate industrială și ocupare a forței de muncă, nu provine doar din producția de mărfuri, ci din producția, transformarea și exploatarea cunoștințelor. În special, în contextul rolului crescut, jucat de sectorul de servicii în activitatea economică, informația este de o importanță fundamentală și strategică pentru inovare. Văzută ca un proces, inovarea are o natură multidimensională deoarece poate să apară în mai multe modalități. Prin urmare, acesta măsură se va concentra pe dezvoltarea cercurilor informaționale.

Cercurile informaționale reprezintă ședințe neoficiale care au loc între leaderii inovării din regiune, persoane care provin din mediul academic și reprezentanții sistemului de servicii de sprijin. Cercurile informaționale sunt instrumente care pot fi, în mod facil, implementate și pot ajuta întreprinderile să coopereze între ele, prin crearea de grupuri de cercetare informative pentru dezvoltarea de noi tehnologii, exploatarea noilor oportunități ale pieței, internaționalizarea afacerilor și, în același timp, facilitarea transferului de cunoștințe între întreprinderile care fac parte din aceste grupuri. Cercurile informaționale pot fi un instrument extrem de eficient pentru introducerea culturii privind inovarea și facilitarea identificării și dezvoltării oportunităților de colaborare și cooperare.

Acțiuni indicative:

- Sprijin pentru crearea și dezvoltarea cercurilor informaționale informale;
- Crearea unei asociații a cercurilor informaționale.

Beneficiari eligibili:

- Societăți comerciale;
- Mediul academic (universități și profesori);
- Autorități publice locale și regionale;
- Reprezentanți ai sistemului de servicii de sprijin;
- Cercuri informaționale.

Obiectiv:**2.1.2. Menținerea și îmbunătățirea capitalului uman****Descriere:**

Investiția în oameni joacă un rol principal în strategia de la Lisabona deoarece aceasta este văzută atât ca un factor esențial de creștere, cât și ca o pârghie principală a politicii sociale de coeziune. Capitalul uman este considerat ca un input crucial pentru dezvoltarea noilor tehnologii și un factor necesar pentru adoptarea și utilizarea lor eficientă, dar totodată și o condiție prealabilă a posibilității de angajare și un instrument pentru combaterea excluderii sociale. Această linie de acțiune urmărește extinderea educației și a instruirii astfel încât să se asigure că personalul cu specializare tehnică și științifică este disponibil pentru a permite dezvoltarea și adoptarea noilor tehnologii. Astfel, se va sprijini studiul pe toată durata vieții în vederea combaterii degradării mult mai rapide a aptitudinilor într-o perioadă de schimbări tehnologice rapide. Dezvoltarea economiei regionale va depinde de abilitatea de a absorbi noile informații în mod rapid și eficient și de punerea lor în practică. Creșterea producției și a serviciilor este de așteptat în profesiile și industriile care necesită cunoștințe noi, știință, cercetare și dezvoltare, cu implicarea unei forțe de muncă calificate și a unei tehnologii de ultimă generație.

Acțiuni indicative:

- Crearea și dezvoltarea de programe de instruire pe durata întregii vieți;
- Sprijin și stimulente pentru angajați pentru a avea acces la formarea profesională continuă;
- Sprijin pentru furnizarea continuă a cursurilor de formare profesională la nivel de furnizor și pentru dezvoltarea și diversificarea ofertei;
- Furnizarea de echipamente pentru persoanele "hard to reach" (populația adultă necalificată sau cu o calificare de bază);
- Sprijin pentru realizarea campaniilor de promovare, pentru informarea și acordarea de consultanță privind cariera.

Beneficiari eligibili:

- Societăți comerciale;
- Parteneriate locale și regionale ale întreprinderilor;
- Sindicate;
- ONG-uri;
- Furnizori de cursuri de formare profesională.

Obiectiv:**2.1.3. Promovarea cooperării între companii****Descriere:**

Scopul principal al acestei linii de acțiune este de a întări relațiile de cooperare între întreprinderi. În consecință, sprijinul va fi furnizat cu scopul de a crea rețele și asociații eficiente care vor contribui la consolidarea procesului de interacțiune între companii favorizând difuzarea cunoștințelor, creșterea economiilor externe (costuri reduse ale factorilor de producție, costuri reduse de tranzacție), o productivitate mai ridicată a activităților.

Asistența pentru clusterelor nou înființate va fi, de asemenea, acordată având în vedere că acestea reprezintă motoarele principale ale inovării, o sursă principală pentru avantajele competitive ale unei regiuni în economia globală. Aceasta pentru că inovarea este puternic concentrată din punct de vedere geografic, mult mai mult decât prosperitatea sau productivitatea crescută.

Astfel, clusterelor, privite precum niște concentrări regionale ale companiilor specializate și instituții partenere, unite prin multiple legături – furnizează un mediu favorabil inovării. Acestea permit IMM-urilor să își continue activități de inovare, altfel imposibile. Clusterelor pot să determine IMM-urile să coopereze mult mai bine cu companiile mai mari, permițând crearea și rafinarea noilor idei în cadrul rețelelor de cooperare dintre firme și instituțiile lor partenere, micșorând barierele pentru transformarea noilor idei în afaceri.

Acțiuni indicative:

- Conștientizarea mediului de afaceri regional cu privire la beneficiile și oportunitățile de creare a rețelelor, de a lucra în parteneriat și de a crea clusterelor;
- Elaborarea de planuri de acțiune, de metodologii și strategii orientate către crearea și funcționarea clusterelor;
- Sprijin pentru crearea și dezvoltarea diferitelor rețele de afaceri și parteneriate;
- Sprijin pentru înființarea companiilor/entităților de management a clusterelor.

Beneficiari eligibili:

- Societăți comerciale;
- Asociații locale ale întreprinderilor, autorităților publice, camerelor de comerț, organizații ale angajatorilor, universități și centre de cercetare relevante.

2.2. Facilitarea accesului la formarea cunoștințelor și inovării

Obiectivul general al acestei măsuri este de a stimula accesibilitatea cunoștințelor de frontieră pentru întreprinderi. Sub această linie de acțiune, cooperarea în cadrul proiectelor comune de cercetare între companii și actorii implicați în cercetare-dezvoltare va fi promovată. Această măsură va fi concentrată pe sprijinirea creării de **BIL** (Birouri Industriale de Legătură), în cadrul universităților, aceasta fiind o modalitate de a furniza IMM-urilor un acces îmbunătățit către absolvenți de înaltă specializare.

Obiectivele specifice care vor contribui la realizarea obiectivului general sunt:

2.2.1. Facilitarea armonizării cunoștințelor cu piața**Descriere:**

Ambele analize, atât cea a sistemului de sprijinire a inovării regionale, cât și cea a nevoilor IMM-urilor regionale au subliniat faptul că unul din principalele motive ale nivelului scăzut de inovare în întreprinderi este datorat necorelării obiectivelor cercetării cu cele ale mediului de afaceri. Astfel, în timp ce cercetarea fundamentală realizată în regiune este larg recunoscută la nivel național și internațional, activitățile de cercetare aplicată și proiectele nu sunt corelate și orientate către nevoile economiei regionale. În regiune, cooperarea existentă între mediul de cercetare și afaceri este, în continuare, limitată datorită lipsei unui marketing adecvat din partea instituțiilor de cercetare-dezvoltare, pe de-o parte și reticenței antreprenorilor de a-și conduce afacerile pe baza

unei planificări strategice, utilizând studii de prognoză, de marketing și strategii de dezvoltare, pe de altă parte. În consecință, această măsură va fi concentrată pe furnizarea unui sprijin programelor ce vizează corelarea cercetării cu cererea de piață. Organizațiile intermediare (publice sau private) pot să furnizeze suportul necesar construirii unei corelări între nivelul cunoștințelor atins prin cercetare și nevoile reale ale economiei, prin intermediul serviciilor care ar putea ajuta pe de-o parte organizațiile de cercetare-dezvoltare să înțeleagă în întregime nevoile actuale ale companiilor și, pe de altă parte, IMM-urile prin lărgirea viziunii strategiilor lor operaționale și prin prezentarea inovării.

Acțiuni Indicative:

- Furnizarea burselor/granturilor/stagiilor pentru tinerii absolvenți implicați în proiectele de inovare, implementate în comun de companii și universități;
- Elaborarea de programe ce stimulează dezvoltarea de aptitudini și calificări în domeniul marketingului în cadrul instituțiilor de cercetare-dezvoltare;
- Elaborarea de studii de marketing, studii de prognoză a tendințelor economiei regionale, strategii de dezvoltare care pot fi adoptate de antreprenorii regionali;
- Sprijin pentru desfășurarea unor programe ce vizează corelarea programelor de cercetare aplicată cu nevoile economiei regionale;
- Sprijin pentru dezvoltarea de strategii de comunicare și cooperare eficiente între cercetare și mediul de afaceri .

Beneficiari eligibili:

- Universități,
- Centre de cercetare;
- Societăți comerciale.

Obiectiv:**2.2.2. Crearea și promovarea facilităților în vederea recrutării celor mai potriviți candidați****Descriere:**

Deși forța de muncă regională are un grad ridicat de educație și calificări, migrația persoanelor înalt specializate afectează nivelul activităților inovative ce pot fi desfășurate de companiile din regiune. Aptitudinile personalului sunt fundamentale pentru capacitatea unei întreprinderi de a obține cunoștințe și de a le utiliza în scopul inovării. Problemele care apar în regiune sunt legate de anumite calificări relevante pentru procesul de inovare. Exemple pot fi găsite în disparitățile care se produc, în mod periodic, între oferta de forță de muncă și cererea de anumite calificări specializate. Astfel, Birourile Industriale de Legătură pot fi instrumente de o importanță primordială în asigurarea faptului că structura industrială regională este permanent alimentată cu resurse umane corespunzătoare. În special, BIL-urile create în cadrul universităților pot să reprezinte o referință și pentru cei mai importanți agenți economici din regiune. Disponibilitatea facilă a tinerilor absolvenți specializați și existența unui sistem care poate să intervieveze și să selecteze în mod eficient candidații poate să consolideze și să întărească legăturile dintre jucătorii multinaționali interni și străini și teritoriu.

Acțiuni indicative:

- Sprijin pentru crearea Birourilor Industriale de Legătură în cadrul universităților și organizațiilor tehnologice și de cercetare;
- Sprijin pentru crearea și operativitatea rețelei de BIL-uri.

Beneficiari eligibili:

- Universități;
- Organizații tehnologice și de cercetare;
- Birouri Industriale de Legătură.

Obiectiv:**2.2.3. Promovarea proiectelor comune pentru transferul de cunoștințe și pentru transferul tehnologic****Descriere:**

Deși cercetarea contribuie într-o măsură fundamentală la procesul de inovare, dacă nu există acțiune antreprenorială, nu există nici activități creatoare de valoare, deoarece întreprinderea este cea care pune în practică rezultatele cercetării și prin aceasta se creează valoarea.

În cadrul regiunii, colaborarea între cercetarea și întreprinderi există, dar se află într-o fază preliminară. În consecință, această linie de acțiune urmărește îmbunătățirea cooperării în domeniul cercetare-dezvoltare între universități/institutele de cercetare și întreprinderi în vederea stimulării dezvoltării pe viitor a competitivității regionale a întreprinderilor. Așadar, vor fi sprijinite activități care vor genera rezultate de interes economic și care pot stimula transferul tehnologic către întreprinderi. Centrele de transfer tehnologic și centrele releu de inovare joacă un rol important în transferul de cunoștințe, tehnologie și informație în ceea ce privește cerere versus furnizor, dar în cadrul regiunii asemenea centre sunt slab reprezentate și promovate.

Acțiuni indicative:

- Sprijin pentru proiectele de colaborare între universități/ institutele de cercetare și mediul de afaceri pentru transferul de cunoștințe și transfer tehnologic;
- Sprijin pentru dezvoltarea cooperării sectoriale și networking între cercetare și mediul de afaceri;
- Sprijin pentru înființarea și promovarea centrelor de transfer tehnologic și a centrelor releu pentru inovare.

Beneficiari eligibili:

- Autorități publice;
- Universități;
- Institute de cercetare;
- Societăți comerciale;
- Asociații ale companiilor;
- Organizații sectoriale.

2.3. Accelerarea asimilării inovării

Obiectiv:

Facilitarea achiziționării de echipament nou inovativ, tehnologii și de servicii personalizate

Descriere:

Viteza și eficiența difuzării inovării în cadrul economiei sunt factori de importanță crucială pentru productivitatea și creșterea economică. Inovarea poate fi încorporată în cunoștințele de specialitate ale capitalului uman, prin folosirea echipamentului de ultimă generație și a serviciilor de înaltă calitate. Inovarea este fundamentală pentru capacitatea întreprinderilor de a recunoaște oportunitățile de pe piață, pentru capacitățile lor interne de a reacționa în mod inovativ și pentru baza lor de cunoștințe. Analiza nevoilor IMM-urilor regionale a indicat clar că nivelul scăzut de inovare al întreprinderilor este datorat, în principal, lipsei finanțării investițiilor tangibile și intangibile și a serviciilor personalizate în funcție de nevoi. În consecință, această măsură va furniza sprijin antreprenorilor regionali în vederea achiziționării de echipament inovativ, tehnologii de ultimă generație și servicii personalizate în vederea reducerii decalajului semnificativ de tehnologie și a transferului de know-how în dezvoltarea afacerilor care afectează competitivitatea economiei regionale.

Acțiuni indicative:

- Sprijin pentru investițiile în echipament, tehnologii noi, inovative;
- Sprijin pentru accesarea serviciilor specializate (transfer de know-how, acces pe piețe noi, consultanță).

Beneficiari eligibili:

- Societăți comerciale;
- Asociații ale companiilor;
- Organizațiile sectoriale;
- Entități de management a clusterelor.

4.3.3 Axa Prioritara 3 - Stimularea și dezvoltarea antreprenoriatului autohton

Antreprenoriatul reprezintă un motor crucial pentru inovare, competitivitate, crearea de locuri de muncă și pentru creșterea economică. De asemenea, permite transformarea noilor idei inovative în afaceri de succes în sectoarele high-tech și poate debloca potențialul personal al indivizilor. Astfel, în ultimii ani, cercetătorii au demonstrat că firmele din ce în ce mai mici și noi sunt principalele furnizoare de noi locuri de muncă și nu cele mari, deoarece sunt mai flexibile și adaptabile la cerințele pieței. În concluzie, inovarea este indusă (adoptată) în cadrul companiilor datorită noilor inițiative antreprenoriale care conduc la creșterea concurenței și determină companiile să reacționeze prin a alege să inoveze sau să își crească eficiența.

3.1. Stimularea antreprenoriatului

Obiectiv:

Introducerea culturii antreprenoriale la toate nivelurile educaționale

Descriere:

Educația joacă un rol central în dezvoltarea calificărilor și aptitudinilor cerute (necesare), orientate către modelarea unei societăți antreprenoriale. În vederea transformării unei idei de afaceri într-o companie de succes, este necesară combinarea creativității și inovării cu o educație solidă de afaceri. Analiza nevoilor IMM-urilor regionale a accentuat faptul că o cauză a performanțelor slabe de inovare a companiilor este legată de lipsa spiritului antreprenorial, a cunoștințelor de management și a calificărilor antreprenorilor locali. Așadar, scopul acestei măsuri este de a sprijini integrarea educației antreprenoriale în programele școlare la toate nivelurile educaționale, astfel încât toți tinerii să învețe ce înseamnă cu adevărat activitatea de antreprenoriat, să dobândească abilități antreprenoriale și de afaceri și să decidă dacă aceasta este o carieră corespunzătoare pentru ei. Dezvoltarea unor astfel de abilități trebuie să înceapă în școala primară și trebuie susținută pe întreaga perioadă de educație. Astfel, educația privind activitatea antreprenorială trebuie să favorizeze dezvoltarea unei varietăți de abilități folositoare și trăsături de personalitate: curiozitate, deschiderea către studiul continuu, atitudine pro-activă, încredere și creativitate. Studenții trebuie să învețe cum să construiască și să dezvolte o companie, și cum să se obișnuiască cu ideea că o firmă reprezintă un instrument legal de comercializare a ideilor și nu un angajament personal pentru întreaga viață.

Acțiuni indicative :

- Sprijin pentru dezvoltarea unei educații formale în domeniul antreprenoriatului în școala primară și gimnazială (secundară);
- Sprijin pentru inițierea unor cursuri de afaceri în timpul școlii secundare;
- Sprijin pentru programele de educație non formală în domeniul antreprenoriatului în școala primară și gimnazială (întreprinderi virtuale, întâlniri cu antreprenorii locali, organizarea de concursuri de afaceri, vizitarea companiilor, etc);
- Sprijin pentru dezvoltarea unei educații formale în domeniul antreprenoriatului și de afaceri în programele universităților;
- Sprijin pentru programele de educație non formală a spiritului antreprenorial în universități (jocuri de afaceri/concursuri de planuri de afaceri, crearea de incubatoare, întreprinderi virtuale) în universități.

Beneficiari eligibili:

- Școli;
- Licee, școli vocaționale și tehnice;
- Universități.

3.2. Facilitarea dezvoltării companiilor nou înființate bazate pe cunoaștere

Obiectiv:

Crearea unui mediu favorabil pentru companiile nou înființate bazate pe cunoaștere

Descriere:

În regiunea Sud Muntenia, ca și în orice altă regiune, companiile noi funcționează într-un mediu diferit în comparație cu companiile existente pe piață și trebuie să depășească bariere mai mari. Astfel, în general aceste firme nu au o poziție stabilă pe piață, încearcă să convingă potențialii investitori în legătură cu succesul viitor al companiei și au, de obicei, o deficiență de personal și de resurse. Astfel de companii au nevoie de ajutor în vederea transformării (transpunerii) unei idei pilot de afaceri într-o companie de succes. Crearea unui mediu favorabil pentru înființarea de companii noi bazate pe cunoaștere constă în promovarea și încurajarea unei culturi de afaceri (una care recompensează succesul și tratează eșecul ca o oportunitate de studiu), accesarea unui capital financiar suficient și a serviciilor de mentorat și a unei infrastructuri fizice fiabile (incubatoare și acceleratoare de afaceri). Așadar, această măsură se va concentra pe furnizarea sprijinului pentru activitățile ce vor promova o imagine mai bună și înțelegerea spiritului de antreprenor, demonstrând beneficiile acestora și pe facilitarea accesului la capitalul de pre-inițiere și inițiere a afacerilor, dar și pe promovarea noilor modalități inovative a investiției individuale, cum sunt rețelele de business angels. Accesul la serviciile specializate este, de asemenea, crucial pentru antreprenorii potențiali și începători pentru că permite dobândirea abilităților și a cunoștințelor cerute pentru conducerea unei companii. În acest sens, va fi acordat sprijin pentru dezvoltarea schemelor de consultanță și de mentorat, ce reprezintă principalele modalități de abordare, eficiente în încercarea de a furniza noilor antreprenori o combinație reușită între cunoștințe și experiența practică.

Acțiuni indicative :

- Organizarea de campanii de promovare a rolului social pozitiv al antreprenoriat
- Crearea și dezvoltarea infrastructurii spațiale de afaceri (incubatoare și acceleratoare de afaceri);
- Crearea de rețele de furnizori de capital de risc (business angels);
- Sprijin pentru crearea programelor de capital pre-inițiere și inițiere a afacerilor;
- Sprijin pentru crearea și dezvoltarea schemelor de consultanță și de mentorat pentru dezvoltarea afacerilor.

Beneficiari eligibili:

- Autorități Publice;
- Universități;
- Furnizorii de capital de risc (Business Angels);
- Actorii sistemului de sprijin regional.

3.3. Creșterea valorificării rezultatelor cercetării

3.3.1. Obiectiv: Îmbunătățirea abilităților manageriale ale cercetătorilor

Descriere:

În vederea stimulării antreprenoriatului autohton, o regiune trebuie să profite de potențialul său de cercetare, de rezultatele tehnologice și patente, prin valorificarea rezultatelor cercetării. Aceasta presupune că cercetătorii trebuie să gândească ca niște antreprenori și să dobândească cunoștințele practice despre modalitatea de dezvoltare a potențialului comercial al profesiei (muncii) lor. Schemele de formare în acest sector sunt, așadar, primordiale. Dobândirea abilităților de afaceri îi va ajuta să transforme inovarea într-un succes comercial. Analiza sistemului regional de sprijin al inovării indică un nivel scăzut de valorificare a rezultatelor cercetării în activitățile economice la nivel de universități și de întreprinderi datorat nivelului scăzut de implicare al cercetătorilor în valorizarea activităților de cercetare. În vederea corectării acestui punct slab, această măsură urmărește stimularea introducerii în universități a modulelor de predare despre abilitățile de construire a unei afaceri în rândul oamenilor de știință și de favorizare a unei mobilități crescute a cercetătorilor între cercetare și industrie. Mobilitatea inter-sectorială este un instrument valoros care poate furniza cercetătorilor o oportunitate de perfecționare a carierelor lor, de recompensare și realizare personală, și este esențială pentru stimularea transferului de cunoștințe.

Acțiuni indicative:

- Dezvoltarea de programe de doctorat și post-doctorat în asociere cu mediul de afaceri prin inovarea conținutului acestora – includerea modulelor de dobândire a abilităților și a cunoștințelor manageriale de către cercetători;
- Furnizarea de instruire antreprenorială pentru cercetătorii tineri și seniori;
- Dezvoltarea de programe de formare profesională privind managementul tehnologiei, inovării și cercetării pentru cercetătorii experimentați;
- Sprijin pentru dezvoltarea mobilității inter-sectoriale prin intermediul schimburilor de personal, pozițiilor part-time oferite atât pentru cercetătorii aflați la începutul carierei, cât și pentru cercetătorii consacrați.

Beneficiari eligibili:

- Universități;
- Societăți comerciale;
- Cercetători.

Obiectiv:**3.3.2. Facilitarea obținerii drepturilor de proprietate intelectuală****Descriere:**

În contextul unui proces continuu de globalizare economică și al unei tranziții către economia bazată pe cunoaștere, ideile care generează noi informații, dar și protejarea lor legală sunt de-o importanță extremă. Exploatarea și protecția drepturilor de proprietate intelectuală reprezintă unul din elementele principale care determină capacitatea unei regiuni de a concura într-o economie globală. Astfel, principalele avantaje comparative ale regiunii constau în creativitate, inovare și calitate. Dar toate acestea sunt supuse riscului, când ideile, mărcile și produsele sunt piratate și contrafăcute la scară largă de către competitori. Proprietatea intelectuală (PI) include bunuri intangibile, precum portofoliul de brevete, mărci, schițe sau lucrări garantate de drepturile de autor, și, de asemenea, capitalul uman și know-how-ul. Toate aceste bunuri sunt de-o importanță majoră într-o economie bazată pe cunoaștere, așadar proprietarii de PI trebuie să le identifice cu atenție și să ia în considerare totalitatea modalităților prin care pot să beneficieze de acest drept. Intensitatea acestor patente (numărul de patente obținute) este unul din indicatorii centrali ai maturizării, capacității și calității pieței sectorului de CDI. Atâta timp cât mediul regional de C&D eșuează în atragerea brevetelor, schimbarea structurală importantă prin intermediul inovării este supusă riscului. În cadrul regiunii, numărul de patente cerute (și obținute) este foarte scăzut, situație parțial explicabilă și prin lipsa de conștientizare la nivel de întreprinderi. În vederea abordării acestei probleme, măsura va sprijini activitățile ce vizează facilitarea folosirii drepturilor de proprietate intelectuală și îmbunătățirea serviciilor de promovare și de consultanță în acest sector.

Acțiuni indicative:

- Sprijin pentru desfășurarea campaniilor de promovare a beneficiilor folosirii drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul mediului regional de afaceri;
- Sprijin pentru dezvoltarea serviciilor de informare și consultanță în domeniul drepturilor de proprietate intelectuală și asistență pentru activitățile autorizate;
- Sprijin pentru achiziționarea de bunuri intangibile (patente, licențe, mărcile de fabrică).

Beneficiari eligibili:

- Autorități publice;
- Universități;
- Cercetători.
- Societăți comerciale.

Capitolul 5

Implementare și monitorizare

5.1. Indicatori de monitorizare

Strategia de Inovare Regională va fi implementată în principal prin intermediul Fondurilor Structurale valabile pentru regiunea Sud Muntenia în perioada de programare 2008-2013. Programele operaționale vizate sunt:

- Programul Operațional Regional 2007-2013
- Programul Operațional Sectorial "Creșterea Competitivității Economice" 2007-2013
- Programul Operațional Sectorial "Dezvoltarea Resurselor Umane" 2007-2013

În afară de Fondurile Structurale, resursele provenind de la alte programe naționale și europene (cum ar fi de exemplu, Programul Cadru 7, INTERREG IVC, Programul de Cooperare Transnațională Sud Estul Europei, etc) precum și propriile resurse și resursele atrase de pe piața financiară vor trebui folosite în vederea implementării strategiei.

În vederea asigurării cu succes a implementării Strategiei de Inovare Regională, a fost dezvoltat un sistem al indicatorilor de monitorizare. Acest sistem a fost conceput de Unitatea de Management cu ajutorul Consultanților de Proces și include trei categorii de indicatori pentru fiecare linie de acțiune:

- Indicatori de implementare;
- Indicatori de rezultat;
- Indicatori de impact.

INDICATORII DE MONITORIZARE

Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
Axa Prioritară 1	Creșterea atractivității regionale	
Acțiunea 1.1	Creșterea atractivității regionale pentru mediul de afaceri	
1.1.1	Crearea de condiții favorabile pentru investițiile bazate pe cunoaștere	
Numărul structurilor de sprijin ale afacerilor create: <ul style="list-style-type: none"> • Parcuri Industriale • Parcuri Științifice și Tehnologice • Facilități de transfer tehnologic 	Numărul companiilor atrase în: <ul style="list-style-type: none"> - Parcuri Industriale - Parcuri Științifice și Tehnologice 	Numărul locurilor de muncă create și menținute în etapa de management dintre care: <ul style="list-style-type: none"> - Femei - Poziții permanente
Numărul de participări la evenimente internaționale	Numărul de colaborări lansate între instituturile de cercetare și companii	Numărul de companii atrase din alte regiuni
Numărul serviciilor noi disponibile pe piață: <ul style="list-style-type: none"> - informații - de sprijin al afacerilor 	Numărul de vizualizări pe săptămână al web - portalurilor de afaceri	
Acțiunea 1.2	Creșterea atractivității regionale pentru „talente”	
1.2.1	Crearea de condiții favorabile pentru promovarea/reținerea/revenirea „talentelor”	
Numărul rețelelor de universități, institute de cercetare și întreprinderi create	Numărul de cercetători și profesori atrași înapoi pe poziții permanente (mai mult de 24 de luni) Numărul de institute de cercetare străine atrase în rețele Numărul de universități străine atrase de rețele	Creșterea numărului de posturi de profesori în specializări științifice și inginerie (%)
Numărul infrastructurilor de CDI nou create	Numărul cercetătorilor angajați în noile infrastructuri de CDI o <i>dintre care din străinătate</i>	Numărul companiilor bazate pe cunoaștere înființate de cercetători (%)
Numărul infrastructurilor existente de sprijin a CDI	Numărul cercetătorilor angajați suplimentar în infrastructurile de sprijin a CDI	Numărul de rețele de cercetare autofinanțate

Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
Numărul programelor integrate, create de mobilitate a profesorilor	o <i>dintre care din străinătate</i> Numărul de profesori implicați în programe de mobilitate a cercetătorilor	
Axa Prioritară 2		
Acțiunea 2.1		
2.1.1		
Numărul de IMM-uri implicate: - având femei ca proprietari legali	Numărul de conexiuni stabilite cu inițiativele asemănătoare deja existente	Creșterea cheltuielilor de C&D în cadrul companiilor sprijinite (% din cifra de afaceri)
Numărul centrelor de cercetare implicate	Numărul colaborărilor lansate între centrele de cercetare și companii	
Numărul de cercuri informaționale lansate	Numărul de facilități create pentru furnizarea serviciilor TT	Numărul cercurilor autofinanțate
Servicii oferite, dintre care: - Informații (%) - Animație (%)		
2.1.2		
Numărul de programe de instruire lansate	Participanți care au găsit un loc de muncă în mai puțin de 6 luni de la terminarea programului de instruire, din care: - Poziții permanente - Femei	Creșterea resurselor destinate activităților de instruire de către companiile beneficiare (% din cifra de afaceri)
Numărul de IMM-uri implicate	Gradul de satisfacție al IMM-urilor (în procentaj, calculat pe un eșantion)	
Numărul antreprenorilor participanți	Gradul de satisfacție al participanților (în procentaj, calculat pe un eșantion)	
Numărul de angajați/muncitori participanți		

Indicatori de implementare		Indicatori de rezultat		Indicatori de impact	
2.1.3					
Numărul de campanii (evenimente) de conștientizare asupra clusterelor și a colaborărilor de afaceri desfășurate		Promovarea cooperării între companii Numărul de proiecte de clustere primite/depuse		Numărul de acorduri de cooperare și/sau colaborare dintre clustere și companiile mari după 2 ani de operare sub formă de cluster	
Numărul proiectelor de creare de clustere susținute		Numărul de entități funcționale de management a clusterelor		Numărul de entități de management a clusterelor auto susținute	
Numărul de rețele de afaceri create		Numărul de participanți per rețea de afaceri (medie)		Numărul rețelelor de afaceri auto susținute	
				Creșterea cheltuielilor de C&D a IMM-urilor (% din cifra de afaceri)	
Acțiunea 2.2					
Facilitarea accesului la formarea cunoștințelor și inovării					
2.2.1					
Numărul de evenimente desfășurate de promovare a armonizării cunoștințelor cu piața		Facilitarea armonizării cunoștințelor cu piața Numărul de aplicații primite pentru proiecte de inovare prin care se aduc tinerii absolvenți în IMM-uri		Numărul de participanți absolvenți care au fost angajați, din care: - Poziții permanente - Femei	
Numărul de evenimente regionale de previziune realizate		Numărul de conexiuni active stabilite între cercetare și IMM-uri			
Numărul proiectelor de inovare aprobate care aduc tinerii absolvenți în cadrul IMM-urilor		Gradul de satisfacție al IMM-urilor care găzduiesc absolvenții (% din total)		Număr crescut al IMM-urilor care realizează proiecte de inovare în mod permanent (%)	
		Numărul de IMM-uri implicate			
		Numărul de absolvenți/cercetători implicați			
2.2.2					
Crearea și promovarea facilităților în vederea recrutării celor mai buni candidați					
Numărul de Birouri Industriale de Legătură (BIL)		Numărul de companii contactate în		Numărul de locuri de muncă create, din care:	

Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
create	cea ce privește activitățile de TT	<ul style="list-style-type: none"> - Femei - Poziții permanente
Numărul de evenimente regionale de cercetare și industrie pentru corelarea cererii cu oferta	Numărul de aplicații ale patentelor	Creșterea cheltuielilor de C&D ale companiilor (% din cifra de afaceri)
Activități de promovare, instruire și sprijin pentru BIL-uri (K€)	Numărul tehnicienilor calificați care lucrează în BIL-uri	Creșterea cotei din bugetul universităților ce provine din cercetare aplicata (%)
	Numărul de interviuri de angajare	
	Numărul de patente lansate pe piață	
	Numărul proiectelor finanțate de investitorii privați (K€)	
	Numărul de acorduri comerciale încheiate	
	Numărul companiilor care au participat la evenimente regionale (medie)	
2.2.3	Promovarea proiectelor comune pentru transferul de cunoștințe și transferul tehnologic	
Numărul companiilor sprijinite	Numărul proiectelor elaborate și depuse	Creșterea cheltuielilor de C&D ale companiilor (% din cifra de afaceri)
Mărimea companiilor beneficiare: Mai mult de 10 angajați Mai puțin de 10 angajați	Numărul proiectelor aprobate	Creșterea valorii adăugate produse de către companii (% din cifra de afaceri)
Prezența partenerilor extra regionali: - IMM-uri - Centre de cercetare	Colaborări lansate între centrele de cercetare și companii (număr)	Locuri de muncă suplimentare create
	Investiții lansate pentru proiectele de inovare	
	Numărul contractelor semnate între mediul de cercetare și industrie	

Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
Acțiunea 2.3	Accelerarea asimilării inovării	
2.3.1	Facilitarea achiziționării de echipament nou inovativ, tehnologii și servicii personalizate	
Numărul companiilor sprijinite	Investiția totală în echipament (M€)	Creșterea în cifra de afaceri (%)
Contribuția acordată pentru investițiile în echipament (M€)	Cheltuielile totale pentru serviciile facilitate cu valoare adăugată (M€)	Creșterea angajărilor (%)
Contribuția subvenționată pentru accesul la serviciile cu valoare adăugată (K€)	Numărul de participări la cursurile de instruire despre noile tehnologii	
Promovarea cursurilor de instruire despre noile tehnologii		
Axa Prioritară 3	Promovarea și dezvoltarea antreprenoriatului autohton	
Acțiunea 3.1	Stimularea antreprenoriatului	
3.1.1	Introducerea culturii antreprenoriale la toate nivelurile educaționale	
Numărul de cursuri antreprenoriale lansate în cadrul universităților	Numărul de cercetători, absolvenți și studenți participanți	Creșterea ratei de înființare a companiilor (%)
Numărul de concursuri de afaceri lansate	Numărul de participanți implicați	Creșterea percepției pozitive despre rolul social al antreprenorilor (% în sondajele de opinie)
Numărul de concursuri de afaceri lansate din care: - în școala primară - în școala secundară	Numărul de participanți implicați, din care: - în școala primară - în școala secundară	Creșterea în % a persoanelor care doresc să înființeze o companie
Acțiunea 3.2	Facilitarea dezvoltării companiilor nou înființate bazate pe cunoaștere	
3.2.1	Crearea de condiții favorabile pentru companiile nou înființate bazate pe cunoaștere	
Numărul de incubatoare de afaceri create	Numărul companiilor găzduite în incubatoarele de afaceri	Creșterea ratei de înființare a companiilor (%)
Numărul de acceleratoare de afaceri create	Numărul companiilor găzduite în acceleratoarele de afaceri	Creșterea ratei companiilor bazate pe cunoașterea intensivă (% din total)

Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
Numărul de inițiative ale furnizorilor de capital de risc (Business Angels) susținute	Numărul de furnizori de capital de risc (Business Angels) implicați	Creșterea ratei investițiilor de portofoliu (% din finanțarea totală a economiei)
Numărul de scheme de consultanță și mentorat lansate	Numărul de companii beneficiare a acestor scheme	Creșterea ratei investițiilor de portofoliu în etapa preliminară (% din totalul investițiilor de portofoliu)
Numărul de programe de capital de inițiere și pre-inițiere lansate	Numărul de idei/planuri de afaceri evaluate	
Numărul de inițiative susținute de promovare a rolului social pozitiv al antreprenoriatului	Numărul de participări la un eveniment singular (media)	
Acțiunea 3.3		
Creșterea valorificării rezultatelor cercetării		
3.3.1		
Îmbunătățirea abilităților manageriale ale cercetătorilor		
Numărul de cursuri de doctorat și post-doctorat de dezvoltare a abilităților de afaceri concepute și lansate	Numărul de participări la cursurile de dezvoltare a abilităților de afaceri	Creșterea ratei de înființare a companiilor (medie de-a lungul unei perioade de 5 ani) (%)
Numărul de cursuri de doctorat și post-doctorat în domeniul antreprenoriat concepute și lansate	Numărul de participări la cursurile de antreprenoriat	Creșterea cotei părți din numărul de firme bazate pe cunoaștere intensive create (% din totalul de firme nou înființate)
Numărul cursurilor tehnologice, inovare și management a cercetării concepute și lansate	Numărul de participări la cursurile tehnologice, inovare și management a cercetării	Creșterea numărului de acorduri ale transferului de tehnologie (%)
Numărul de programe integrate pentru mobilitatea cercetătorilor în companii create	Numărul cercetătorilor implicați în programele pentru mobilitatea cercetătorilor în cadrul companiilor	Crearea de locuri de muncă de înaltă specializare (număr)
3.3.2		
Facilitarea obținerii drepturilor de proprietate intelectuală		
Numărul companiilor susținute în aplicarea pentru un patent	Investiția totală în protecția cunoștințelor facilitate (M€)	Creșterea cotei părți din numărul de firme bazate pe cunoaștere intensive create (% din totalul de firme nou înființate)
Numărul companiilor susținute în achiziționarea de licențe	Numărul total de patente obținute	Creșterea cotei din PIB-ul regional provenită din sectoare de cunoaștere intensivă (2006=1)
Numărul de evenimente de promovare a beneficiilor	Numărul de participări la un eveniment	

Indicatori de implementare	Indicatori de rezultat	Indicatori de impact
de utilizare a drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul mediului de afaceri regional	singular de promovare a beneficiilor de utilizare a drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul mediului de afaceri regional (medie)	

INDICATORII DE MONITORIZARE**5.2. Evaluarea Strategiei de Inovare Regională 2008-2013**

Evaluarea impactului politicii regionale de inovare, gândită a fi aplicată prin intermediul Strategiei de Inovare Regională 2008-2013 se va face, de asemenea, în parteneriat, de către actorii regionali implicați în procesul elaborării acesteia.

Astfel, în urma seminariilor regionale desfășurate în acest scop, au fost selectați un număr de 8 indicatori importanți pentru dezvoltarea durabilă a regiunii în contextul tranziției către economia bazată pe cunoaștere. Totodată, au fost stabilite țintele pentru perioada 2008-2013, precum și organizațiile responsabile pentru monitorizarea acestora.

Nr	Măsura de referință	Indicator	2008	2010	2013	Organizația(i)le responsabilă(e)
1	1.2.1 – Crearea de condiții favorabile pentru promovarea /reținere/revenirea „talentelor”	Numărul companiilor bazate pe cunoaștere înființate de cercetători (%)	-	2	10	Universitatea Valahia; Biroul Regional al Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică
2	2.2.2 – Crearea și promovarea facilităților în vederea recrutării celor mai buni candidați	Creșterea cheltuielilor de C&D ale companiilor (% din cifra de afaceri)	1,2%	1,5%	2,0%	Asociația Regională a Camerelor de Comerț
3	2.2.2 – Crearea și promovarea facilităților în vederea recrutării celor mai buni candidați	Creșterea cotei din bugetul universităților ce provine din cercetarea aplicată (%)	20%	22%	25%	Universitatea din Pitești
4	2.2.3 - Promovarea proiectelor comune pentru transferul de cunoștințe și transferul tehnologic	Numărul contractelor semnate între mediul de cercetare și industrie	5	10	30	Universitatea de Petrol și Gaze Ploiești; Asociația Oamenilor de Afaceri Argeș
5	2.2.3 - Promovarea proiectelor comune pentru transferul de cunoștințe și transferul tehnologic	Locuri de muncă suplimentare create	50	100	300	Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia
6	3.3.1 - Îmbunătățirea abilităților manageriale ale cercetătorilor	Creșterea ratei de înființare a companiilor (medie de-a lungul unei perioade de 5 ani) (%)	0,1%	0,3%	0,6%	Asociația Regională a Camerelor de Comerț
7	3.3.1 - Îmbunătățirea abilităților manageriale ale cercetătorilor	Creșterea cotei părți din numărul de firme bazate pe cunoaștere intensivă create (% din totalul de firme nou înființate)	1,0%	1,5%	3,0%	Asociația Regională a Camerelor de Comerț; Biroul Regional al Autorității Naționale pentru Cercetare Științifică
8	3.3.2. - Facilitarea obținerii drepturilor de proprietate intelectuală	Creșterea cotei din PIB-ul regional provenită din sectoare de cunoaștere intensivă (2006=1)	1,05	1,20	1,50	Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia

Str. 1 Decembrie 1918 nr.1,
Călărași, 910019, România
tel.: +40 0242 331 769
fax: +40 0242 313 167
email: ris@adrmuntenia.ro
office@adrmuntenia.ro

www.adrmuntenia.ro

**PROIECT RIS - Actiuni de Sprijin Specifice „ Inoveaza Sud Muntenia” - PROGRAMUL CADRU 6
Numar contract: 517529**

Publicatie editata de Agentia pentru Dezvoltare Regionala SUD MUNTENIA - MAI 2008

Continutul acestui material nu reflecta in mod necesar pozitia oficiala a Uniunii Europene